

GAB CHEREL

AN ARDIVINK DENEL

Rann 1
An Ezel-Krec'h

Eil, Trede, Pevare Lodenn
Kenvelladur an ilin
Kenvelladur an arzorn
Kenvelladur an dorn

PREDER

Kaier 115-116

Genver - C'hwevrer 1969

GAB CHEREL

AN ARDIVINK DENEL

Rann 1
An Ezel-Krec'h

Eil, Trede, Pevare Lodenn
Kenvelladur an ilin
Kenvelladur an arzorn
Kenvelladur an dorn

PREDER
Kaier 115-116
Genver - C'hwevrer 1969

T A O L E N N

KENVELLADUR AN ILIN	15	
6	Ar plegañ-astenn	19
6.0	Hollekterioù	19
6 1	Korfadur	19
6.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	19
6.1.1.1	Pennig ar paler	19
6.1.1.2	Poleenn ar paler	20
6.1.1.3	Ask a-boleenn an helmo	20
6.1.1.4	Penn ar werzhid	20
6.1.2	An araezioù-stagañ	21
6.1.2.1	Ar pourc'had	21
6.1.2.2.	Ar stagelloù	21
6.1.2.2.1	Ar stagelloù kengostezel	21
6.1.2.2.1.1	Ar stagell gengostezel a- helmo	22
6.1.2.2.1.2	Ar stagell gengostezel a- werzhid	22
6.1.2.2.2	Ar stagell araok	22
6.1.2.2.3	Ar stagell adreñv	23
6.1.2.2.4	Ar stagell garrezek	23
6.2	Ar fiñvoù	23
6.2.1	Ar plegañ	23
6.2.1.1	Ahal ar plegañ	23
6.2.1.2	Savlec'h-derou	23
6.2.1.3	Deskrivadur ar fiñv	23
6.2.1.4	Heled	24
6.2.1.5	Bevennadur	24
6.2.2	An astenn	24

© 1970, Preder hag an Aozour.

6.2.2.1	Ahel an astenn	24
6.2.2.2	Savlec'h-derou	24
6.2.2.3	Deskrivadur ar fiñv	24
6.2.2.4	Heled	24
6.2.2.5	Bevennadur	25
6.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	26
6.3.1	Ar plegañ	26
6.3.1.1	Kigennoù pennañ	26
6.3.2	An astenn	27
6.3.2.1	Kigenn bennañ	27
6.3.2.2	Kigennoù a eil renk	27
6.4	Ar fiñvventerezh	28
6.4.1	Ar c'hornventerezh	28
6.4.2	An nerzhventerezh	28
6.4.2.1	Ar plegañ	28
6.4.2.2	An astenn	29
6.5	Savlec'h a arver gwellek	30
6.6	Disneuiziadurioù kleñvedel	30
7	Ar palvstouiñ-palvsevel	31
7.0	Hollekterioù	31
7.1	Korfadur	31
7.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	31
7.1.1.1	Fenn ar werzhid	31
7.1.1.2	Ask a-werzhid an helmo	32
7.1.1.3	Stagell walennek ar werzhid	32
7.1.1.4	Ask a-helmo ar werzhid	32
7.1.1.5	Fenn an helmo	32
7.1.2	An araezioù-stagañ	32
7.1.2.1	Stagell walennek ar werzhid	33
7.1.2.2	Stagell garrezek	33
7.1.2.3	Pourc'had an ilin	33
7.1.2.4	Stagell gwerzhid-helmo izelañ arak	33

7.1.2.5	Stagell gwerzhid-helmo izelañ adreñv	33
7.1.2.6	Disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ	33
7.1.2.7	Lienenn etreskernel an arvrec'h	33
7.1.2.8	Kordenn veskellek	34
7.1.2.9	Pourc'had ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ	34
7.2	Ar fiñvoù	34
7.2.1	Ar palvstouiñ	34
7.2.1.1	Ahel ar palvstouiñ	34
7.2.1.2	Savlec'h-derou	34
7.2.1.3	Deskrivadur ar fiñv	34
7.2.1.4	Heled	35
7.2.1.5	Bevennadur	35
7.2.2	Ar palvsevel	35
7.2.2.1	Ahel ar palvsevel	35
7.2.2.2	Savlec'h-derou	35
7.2.2.3	Deskrivadur ar fiñv	35
7.3.2.4	Heled	36
7.2.2.5	Bevennadur	36
7.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	37
7.3.1	Ar palvstouiñ	37
7.3.1.1	Kigennoù pennañ	37
7.3.1.2	Kigennoù a eil renk	37
7.3.2	Ar palvsevel	38
7.3.2.1	Kigennoù pennañ	38
7.3.2.2	Kigennoù a eil renk	38
7.4	Ar fiñvventerezh	39
7.4.1	Ar c'hornventerezh	39
7.4.2	An nerzhventerezh	39
7.4.2.1	Ar palvstouiñ	39
7.4.2.2	Ar palvsevel	40
7.5	Savlec'h a arver gwellek	41
7.6	Disneuiziadurioù kleñvedel	41

KENVELLADUR AN ARZORN			43
8.0	Hollekterioù		45
8.1	Korfadur		45
8.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ		45
8.1.1.1	Talbenn-kenvellañ izelañ ar werzhid		45
8.1.1.2	Disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ		46
8.1.1.3	Skodenn an arzorn		46
8.1.1.3.1	Ar skafeg		46
8.1.1.3.2	Al loareg		46
8.1.1.3.3	An trizueg		46
8.1.1.3.4	Stagelloù etreeskernel an arzorn		47
8.1.1.4	Renkad uhelañ an arzorn		47
8.1.1.4.1	Ar skafeg		47
8.1.1.4.2	Al loareg		47
8.1.1.4.3	An trizueg		47
8.1.1.5	Renkad izelañ an arzorn		47
8.1.1.5.1	An tristurieg		48
8.1.1.5.2	an eil-tristurieg		48
8.1.1.5.3	Ar pennog		48
8.1.1.5.4	Ar bac'heg		48
8.1.2	An araezioù-stagañ		48
8.1.2.1	Kenvell gwerzhid-arzorn		48
8.1.2.1.1	Ar pourc'had		48
8.1.2.1.2	Ar stagell a-balv		49
8.1.2.1.2.1	Ar stagell a-balv gwerzhid-arzorn		49
8.1.2.1.2.2	Ar stagell a-balv helmo-arzorn		49
8.1.2.1.3	Ar stagell a-gein		49
8.1.2.1.3.1	Ar stagell a-gein gwerzhid-arzorn		49
8.1.2.1.3.2	Ar stagell a-gein gwerzhid-skafeg		50

8.1.2.1.3.3	Ar stagell a-gein helmo-arzorn		50
8.1.2.1.4	Stagell gengostezel a-werzhid an arzorn		50
8.1.2.1.5	Stagell gengostezel kreizel an arzorn		50
8.1.2.2	Kenvell kreiz-arzorn		50
8.2	Ar fiñvoù		50
8.2.1	Ar plegañ		51
8.2.1.1.	Ahel ar plegañ		51
8.2.1.2	Savlec'h-derou		51
8.2.1.3	Deskrivadur ar fiñv		51
8.2.1.4	Heled hollel		51
8.2.1.5	Bevennadur		51
8.2.2	An astenn		52
8.2.2.1	Ahel an astenn		52
8.2.2.2	Savlec'h-derou		52
8.2.2.3	Deskrivadur ar fiñv		52
8.2.2.4	Heled hollel		52
8.2.2.5	Bevennadur		52
8.2.3	Ar pellaat		53
8.2.3.1	Ahel ar pellaat		53
8.2.3.2	Savlec'h-derou		53
8.2.3.3	Deskrivadur ar fiñv		53
8.2.3.4	Heled hollel		53
8.2.3.5	Bevennadur		53
8.2.4	An nesaat		54
8.2.4.1	Ahel an nesaat		54
8.2.4.2	Savlec'h-derou		54
8.2.4.3	Deskrivadur ar fiñv		54
8.2.4.4	Heled hollel		54
8.2.4.5	Bevennadur		54
8.2.5	An tresñ		55

8.2.6	An amdreiñ	55
8.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	56
8.3.1	Ar plegañ	56
8.3.1.1	Kigennoù pennañ	56
8.3.1.2	Kigennoù a eil renk	56
8.3.2	An astenn	57
8.3.2.1	Kigennoù pennañ	57
8.3.2.2	Kigennoù a eil renk	57
8.3.3	Ar pellaat	58
8.3.3.1	Kigennoù	58
8.3.4.	An nesaat	5
8.3.5	An amdreiñ	60
8.4	Ar fiñventerezh	61
8.4.1	Ar c'hornventerezh	61
8.4.2	An nerzhventerezh	61
8.4.2.1	Ar plegañ	61
8.4.2.2	An astenn	62
8.4.2.3	Ar pellaat	63
8.4.2.4	An nesaat	64
8.5	Savlec'h a arver gwellek	65
8.6	Disneuziadurioù kleñvedel	65

KENVELLADUR AN DORN		
9	Kenvelloù arzorn-kreizdorn ar pevar biz diwezhañ	67 71
9.0	Hollekterioù	71
9.1	Korfadur	71
9.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	71
9.1.2	An araezioù-stagañ	71
9.1.2.1	Ar pourc'had	72
9.1.2.2	Ar stagelloù a-balv arzorn- kreizdorn	72
9.1.2.3	Ar stagelloù a-gein arzorn- kreizdorn	72
9.2	Ar fiñvoù	73
9.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	73
9.4	Ar fiñventerezh	73
9.5	Savlec'h a arver gwellek	73
9.6	Disneuziadurioù kleñvedel	73
10	Kenvell arzorn-kreizdorn ar meud	75 75
10.0	Hollekterioù	75
10.1	Korfadur	75
10.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	75
10.1.2	An araezioù-stagañ	75
10.2	Ar fiñvoù	75
10.2.1	Ar plegañ	76
10.2.1.1	Ahel ar plegañ	76
10.2.1.2	Savlec'h-derou	76
10.2.1.3	Deskrivadur ar fiñv	76
10.2.1.4	Heled hollel ar plegañ- astenn	76
10.2.1.5	Bevennadur	76
10.2.2	An astenn	76
10.2.2.1	Ahel an astenn	76

10.2.2.2	Savlec'h-derou	76
10.2.2.3	Deskrivadur ar fiñv	76
10.2.2.4	Heled hollel an astenn- plegañ	77
10.2.2.5	Bevennadur	77
10.2.3	Ar pellaat	77
10.2.3.1	Ahel ar pellaat	77
10.2.3.2	Savlec'h-derou	77
10.2.3.3	Deskrivadur ar fiñv	77
10.2.3.4	Heled hollel ar pellaat- nesaat	77
10.2.3.5	Bevennadur	78
10.2.4	An nesaat	78
10.2.4.1	Ahel an nesaat	78
10.2.4.2	Savlec'h-derou	78
10.2.4.3	Deskrivadur ar fiñv	78
10.2.4.4	Heled hollel an nesaat- pellaat	78
10.2.4.5	Bevennadur	78
10.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	79
10.3.1	Ar plegañ	79
10.3.1.1	Kigenn bennañ	79
10.3.1.2	Kigennoù a eil renk	79
10.3.2	An astenn	80
10.3.2.1	Kigenn bennañ	80
10.3.2.2	Kigennoù a eil renk	80
10.3.3	Ar pellaat	80
10.3.4	An nesaat	81
10.3.4.1	Kigenn bennañ	81
10.3.4.2	Kigennoù a eil renk	81
10.4	Ar fiñvventerezh	82
10.4.1	Ar c'hornventerezh	82
10.4.2	An nerzhventerezh	82

10.4.2.1	Ar pellaat	82
10.4.2.2	An nesaat	83
10.5	Savlec'h a arver gwallek	84
10.6	Dieneuziadurioù kleñvedel	84
11	Kenvelloù kreizdorn-arzorn ar pevar biz diwezhañ	85
11.0	Hollekterioù	85
11.1	Korfadur	85
11.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	85
11.1.1.1	Fenn an askorn-kreizdorn	85
11.1.1.2	Diaz an ceñs nesañ	85
11.1.1.3	An disk-kenvellañ	85
11.1.2	An araezioù-stagañ	86
11.1.2.1	Ar pourc'had	86
11.1.2.2	Ar stagelloù kengostezel	86
11.1.2.3	Stagell vas a-dreuz ar c'hreizdorn	86
11.2	Ar fiñvoù	86
11.2.1	Ar plegañ	86
11.2.1.1	Ahel ar plegañ	87
11.2.1.2	Savlec'h-derou	87
11.2.1.3	Deskrivadur ar fiñv	87
11.2.1.4	Heled	87
11.2.1.5	Bevennadur	87
11.2.2	An astenn	88
11.2.2.1	Ahel an astenn	88
11.2.2.2	Savlec'h-derou	88
11.2.2.3	Deskrivadur ar fiñv	88
11.2.2.4	Heled	88
11.2.2.5	Bevennadur	88
11.2.3	Ar pellaat-nesaat	88
11.2.3.1	Ahel ar pellaat-nesaat	89

11.2.3.2	Savlec'h-derou	89
11.2.3.3	Deskrivadur ar fiñv	89
11.2.3.4	Heled hollel ar pellaat- nesaat	89
11.2.3.5	Bevennadur	89
11.2.4	An treiñ	89
11.2.5	An amdreñ	89
11.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	90
11.3.1	Ar plegañ	90
11.3.1.1	Kigennoù pennañ	90
11.3.1.2	Kigennoù a eil renk	91
11.3.2	An astenn	91
11.3.3	Ar pellaat	92
11.3.4	An nesaat	92
11.4	Ar fiñventerezh	93
11.4.1	Ar c'hornventerezh	93
11.4.2	An nerzhventerezh	93
11.4.2.1	Ar plegañ	93
11.4.2.2	An astenn	94
11.4.2.3	Ar pellaat	95
11.4.2.4	An nesaat	96
11.5	Savlec'h a arver gwellek	96
11.6	Disneuziadurioù kleñvedel	97
12	Kenvell kreizdorn-oeñs ar meud	99
12.0	Hollekterioù	99
12.1	Korfadur	99
12.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	99
12.1.1.1	Penn an askorn-kreizdorn kentañ	99
12.1.1.2	Diaz an oeñs nesañ kentañ	99
12.1.1.3	An disk-kenvellañ	99

12.1.2	An araezioù-stagañ	100
12.1.2.1	Ar pourc'had	100
12.1.2.2	Ar stagelloù kangostezel	100
12.1.2.3	Ar stagelloù kreizdorn-oeñs	100
12.2	Ar fiñvoù	100
12.2.1	Ar plegañ	100
12.2.2	Ar pellaat-nesaat	100
12.2.3	An treiñ	101
12.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	101
12.3.1	Ar plegañ	101
12.3.2	An astenn	101
12.4	Ar fiñventerezh	102
12.4.1	Ar c'hornventerezh	102
12.4.2	An nerzhventerezh	102
12.4.2.1	Ar plegañ	102
12.4.2.2	An astenn	102
12.5	Savlec'h a arver gwellek	103
12.6	Disneuziadurioù kleñvedel	103
13.	Ar c'henvelloù etre-oeñsoù	105
13.0	Hollekterioù	105
13.1	Korfadur	105
13.1.1	Ar gorreennoù-kenvellañ	105
13.1.1.1	Penn an oeñs nesañ	105
13.1.1.2	Diaz an oeñs pellañ	105
13.1.1.3	An disk-kenvellañ	105
13.1.2	An araezioù-stagañ	106
13.2	Ar fiñvoù	106
13.2.1	Ar plegañ	106
13.2.1.1	Ahelioù ar plegañ	106
13.2.1.2	Savlec'h-derou	106
13.2.1.3	Deskrivadur ar fiñv	106

13.2.1.4	Heled	106
13.2.1.5	Bevennadur	107
13.2.2	An astenn	107
13.2.3	Ar pellaat-nesaat	107
13.3	Ar c'higennoù-loc'hañ	107
13.3.1	Ar plegañ	108
13.3.2	An astenn	109
13.4	Ar fiñventerezh	110
13.4.1	Ar c'hornventerezh	110
13.4.2	An nerzhventerezh	110
13.4.2.1	Ar plegañ	110
13.4.2.1.1	Ar pevar biz diwezhañ	110
13.4.2.1.2	Ar meud	111
13.4.2.2	An astenn	111
13.4.2.2.1	Ar pevar biz diwezhañ	111
13.4.2.2.2	Ar meud	112
13.5	Savlec'h a arver gwellek	112
13.6	Disneuiziadurioù kleñvedel	113

E I L L o d e n n

K E N V E L L A D U R

A N

I L I N

KENVELL AN ILIN

Kenvell an ilin zo arz etre an ezel-krec'h o li-
ammañ ar vrec'h ouzh an arvrec'h. C'hoarvezout a ra eus
teir lodenn :

- ar c'henvell paler-helmo a zo ur c'henvell pol-
eek;
- ar c'henvell paler-gwerzhid a zo ur c'henvell
skodennek;
- ar c'henvell gwerzhid-helmo a zo ur c'henvell
poleek

An tri c'henvell-se zo koulskoude bodet dindan an
anv kenvell an ilin o vezañ m'emaint kengret; gorreenn-
où-kenvellañ an daou gentañ zo a-gendalc'h, ha boutin eo
zoken o fourc'had hag o arzdouregenn.

E-keñver an ardivink denel e tiforc'himp div gefr-
idiezh disheñvel:

- ar plegañ-astenn a erverk arc'hwel daou arz:
  - ar c'henvell paler-helmo;
  - ar c'henvell paler-gwerzhid;
- ar palvstouiñ - palvsevel a erverk arc'hwel ar
c'henvell gwerzhid-helmo

6.0. HOLLEKTERIOU.

Bennozha da genvelladur ar skonz e c'hell an ezel-krec'h loc'hañ hervez an tri ahel eus an ec'honder. Hogen gant e ilin eo e c'hell an den pellaat e zaouarn diouzh e gorf pe o nesaat outañ. Bennozha da blegañ-astenn e ilin eo e c'hell an den kas e voued d'e c'henou

6.1. KORFADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennoù-kenvellañ hag an araeziou-stagañ.

6.1.1. AR GORREENNOU-KENVELLAÑ.

E gourfenn izelañ ar paler, div c'horreenn-genvellañ:

- poleenn ar paler;
- pennig ar paler

E gourfenn uhelañ an daou askorn eus an arvrec'h:

- ask a-boleenn an helmo;
- penn ar werzhid.

6.1.1.1. PENNIG AR PALER.

- Dezhañ stumm ur skejennad-boull, tro ouzh diaraog;
- E kenvell emañ gant kouc'h ar werzhid;
- Rannet eo diouzh poleenn ar paler gant ar riblenn boleenn-pennig.

6.1.1.2. POLEENN AR PALER.

- Dezhi stumm ur pole tro ouzh traoñ, ouzh diaraog, ouzh diavaez;

- A-us dezhi daou boull:

- en diaraog, ar poull kurunek ma'n em lec'h ar baleg kurunek pa vez pleget an arvrec'h;
- en diadreñv, poull ar gern-ilin ma'n em lec'h beg ar gern-ilin pa vez astennet an arvrec'h;

- Dezhi daou dalbenn, keinek a bep tu, an hini diabarzh zo balirekoc'h, hiroc'h, hag a ziskenn izeloc'h eget egile, alese eztreuz reol ar vrec'h. Etre an daou dalbenn ur ganiennig, warni ur greunenn vigorn a-gendalc'h gant ar peurrest eus ar c'henvell;

- E kenvell emañ gant ask a-boleenn an helmo

6.1.1.3. ASK A-BOLEENN AN HELMO.

- Ur gavenn eo, lec'hiet war dalbenn araok talpenn an helmo;

- Dezhi stumm ur c'hrogig, emañ e kenvell gant gorreenn-genvellañ poleenn ar paler;

- Dezhi daou dalbenn:

- talbenn a-raok ar gern-ilin;
- talbenn uhelañ ar boleg kurunek;
- pep talbenn zo rannet e div lodenn gant ur gribenn greizel a-zerc'h, a zo e kenvell gant kaniennig poleenn ar paler.

6.1.1.4. PENN AR WERZHID.

- E dalbenn-krec'h zo rannet e div lodenn:

- Kouc'h ar werzhid dezhañ stumm un argev kelo'hiek; e kenvell emañ gant pennig ar paler.

- Beskell ar werzhid e kenvell gant riblenn boleenn-bennig ar paler.

6.1.2. AN ARADZIOU-STAGAÑ.

Daou zo anezho:

- ar pourc'had;
- ar stagelloù.

6.1.2.1. AR POURC'HAD.

- Un envez gwiennek eo, stegnet eus ar paler da zaou askorn an arvrec'h.

- Enlenet emañ:

- war ar paler:

- war dalbennoù araok hag adreñv arskodenn gostezel ar paler,
- war ribloù ar poull kurunek ha poull ar gern-ilin.
- war dalbennoù araok hag adreñv arskodenn greizel ar paler;

- war an helmo, a-hed ar c'horreenn-genvellañ;
- war c'houzoug ar werzhid.

- Moan, ez eo kreñvaet gant stagelloù ar stagell garrezek pergen.

6.1.2.2. AR STAGELLOU.

C'hoarvezout a reont eus

- ar stagelloù kengostezel,
- ar stagell araok,
- ar stagell adreñv,
- ar stagell garrezek.

6.1.2.2.1. Ar stagelloù kengostezel.

- Ar re greñvañ eo.
- O c'hefridi eo:
- diogeliñ kevazaster ar gorreennoù-kenvellañ

- herzel ouzh kement fiñv a-dreuz.
- Diforc'hañ a c'haller :
- ar stagell gengostezel a-helmo ;
- ar stagell gengostezel a-werzhid.

6.1.2.2.1.1. Ar stagell gengostezel a-helmo.

An hini kreñvañ eo ; tri stirad a ya d'hec'h ober :

- ar stirad-araok stegnet eus talbenn araok arskodenn greizel ar paler da ribl araok ar baleg kurunek ;
- ar stirad-etre stegnet eus talbenn araok arskodenn greizel ar paler d'an dorzhell gurunek ;
- ar stirad-adreñv stegnet eus talbenn araok arskodenn greizel ar paler da dalbenn diabarzh ar gern-ilin.

6.1.2.2.1.2. Ar stagell gengostezel a-werzhid.

Tri stirad a ya d'hec'h ober :

- ar stirad-araok stegnet eus talbenn araok arskodenn gostezel ar paler da ribl araok ask a-werzhid an helmo ;
- ar stirad-etre, an hini kreñvañ, stegnet eus talbenn araok arskodenn gostezel ar paler da ribl adreñv ask a-werzhid an helmo ;
- ar stirad-adreñv stegnet eus talbenn araok arskodenn gostezel ar paler da dalbenn diavaez ar gern-ilin.

6.1.2.2.2. Ar stagell araok.

Dezhi stumm un aveler ledan ha moan, stegnet eus linenn enlenadur ar pourc'had war ar paler da ribl araok ask a-werzhid an helmo.

6.1.2.2.3. Ar stagell adreñv.

Ur blaenenn wiennek moan-tre eo, stegnet eus ribloù kostezel poull ar gern-ilin d'ar gern-ilin.

6.1.2.2.4. Ar stagell garrezek.

Moan, laosk, pevarzuek, emañ stegnet eus talbenn diabarzh gouzoug ar werzhid da ribl izelañ ask a-werzhid an helmo.

6.2. Ar FIÑVOU.

Ne vo studiet amañ dindan nemet ar plegañ-astenn, o vezañ ma's ampleg ar palvstouiñ-palvsevel arver ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ.

6.2.1. Ar PLEGAÑ.

Plegañ zo anezhañ kas an arvrec'h war-raok en ur blaenenn a-saezh.

6.2.1.1. Ahel ar plegañ.

Emañ durc'haet un tammig traoñ diabarzh, diadreñv Tremen a ra dre greiz arskodenn gostezel ar paler ha dre greiz arskodenn greizel ar paler.

6.2.1.2. Savlec'h-derou.

Emañ an ezel-krec'h a-hed ar c'horf, palv an dorn tro ouzh diaraog, dalc'het diloc'h ar vrec'h.

6.2.1.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat : talbenn araok an arvrec'h a ya war-du talbenn araok ar vrec'h, hag an dorn a zilec'h a draoñ da grec'h, hag a ziadreñv da ziarac, o luniañ ur warenn gerc'h en ur blaenenn genstur d'ar blaenenn greizer a-saezh.

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ :

- ask a-boleenn an helmo a riskl war boleenn

ar paler a-draoñ da grec'h hag a ziadreñv da ziarraog.

- Kouc'h ar werzhid a riskl war bennig ar paler.

6.2.1.4. Heled.

Etre 135° ha 140°.

6.2.1.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- stok kigennoù an arvrec'h ouzh re ar vrec'h;
- stegnadur stagell adreñv an ilin;
- tant kigenn drifennek ar vrec'h;
- stok beg ar baleg kurunek ouzh deun ar poull kurunek, a-wezhioù.

6.2.2. An ASTENN.

Astenn zo anezhañ kas an arvrec'h war-dreñv en ur blaenenn a-saezh.

6.2.2.1. Ahel an astenn.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

6.2.2.2. Savlec'h-derou.

Arvrec'h pleget a-grenn, dorn e stok ouzh ar brusk.

6.2.2.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: an dorn a zilec'h a grec'h da draoñ hag a zia-raog da ziadreñv o luniañ ur warenn gele'h en ur blaenenn genstur d'ar blaenenn greizer a-saezh

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ:

- ask a-boleenn an helmo a riskl war ar boleenn a grec'h da draoñ hag a ziarraog da ziadreñv.
- kouc'h ar werzhid a riskl war bennig ar paler

6.2.2.4. Heled.

135° - 140° o loc'hañ aus ar plegadur klok.

6.2.2.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- Stegnadur ar stagell arack, stiradoù arack ar stagelloù kengostezel;
- Stegnadur kigenn daoubennek ar vrec'h;
- Stok beg ar gern-ilin ouzh deun poull ar gern-ilin.

Notenn. Ouzhpenn ar plegañ-astenn, ez eus ur fiñv-kostez gouzañvat, bihan-tre e heled (8-12 mm e c'hell tizhout dilec'hiadur stilhon an helmo ha stilhon ar werzhid.)

6.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAN.

Evit pep fiñv eo roet:

- roll ar c'higennoù pennañ diouzh un tu;
- roll ar c'higennoù a eil renk diouzh an tu all.

6.3.1. Ar PLEGAÑ.

6.3.1.1. Kigennoù pennañ:

- Kigenn daoubennek ar vrec'h;
- Kigenn ar vrec'h.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn daoubennek ar vrec'h	- Penn berr: kern ar beg-bran - Penn hir: erion ar bezel ha ribl ar bezel	Torosenn ar werzhid	Nervenn gigen- enn-kroc'hen (G5, G6)
Kigenn ar vrec'h	Hanterenn izelañ eus talbenn araok ar paler	Baleg kurunek an helmo	Nervenn gigen- enn-kroc'hen (G5, G6) Nervenn ar werzhid a-wezhioù

6.3.2. An ASTENN.

6.3.2.1. Kigenn bennañ:

- Kigenn drifennek ar vrec'h.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn dri- fennek ar vrec'h	- Penn hir: torzhell is-pezel - Penn kostezel: talbenn adreñv ar paler a-uc'h da nant an nervenn a-werzhid - Penn kreizel: talbenn adreñv ar paler a-is da nant an nervenn a-werzhid	Lodenn adreñv eus talb- enn uhelañ ar germ- ilin	Nervenn ar werzhid (G7, G8)

6.3.2.2. Kigennoù a eil renk:

- Kigenn skoulm-ilin;
- Kigennoù astenner an ar-
vrec'h, ar penn anezho war arskodenn gostezel
ar paler.

6.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAN.

Evit pep fiñv eo roet:

- roll ar c'higennoù pennañ diouzh un tu;
- roll ar c'higennoù a eil renk diouzh an tu all.

6.3.1. Ar PLEGAÑ.

6.3.1.1. Kigennoù pennañ:

- Kigenn daoubennek ar vrec'h;
- Kigenn ar vrec'h.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn daoubennek ar vrec'h	- Penn berr: kern ar beg-bran - Penn hir: erion ar bezel ha ribl ar bezel	Torosenn ar werzhid	Nervenn gigen- enn-kroc'hen (G5, G6)
Kigenn ar vrec'h	Hanterenn izelañ eus talbenn araok ar paler	Baleg kurunek an helmo	Nervenn gigen- enn-kroc'hen (G5, G6) Nervenn ar werzhid a-wezhioù

6.3.2. An ASTENN.

6.3.2.1. Kigenn bennañ:

- Kigenn drifennek ar vrec'h.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn dri- fennek ar vrec'h	- Penn hir: torzhell is-pezel - Penn kostezel: talbenn adreñv ar paler a-uc'h da nant an nervenn a-werzhid - Penn kreizel: talbenn adreñv ar paler a-is da nant an nervenn a-werzhid	Lodenn adreñv eus talb- enn uhelañ ar germ- ilin	Nervenn ar werzhid (G7, G8)

6.3.2.2. Kigennoù a eil renk:

- Kigenn skoulm-ilin;
- Kigennoù astenner an ar-
vrec'h, ar penn anezho war arskodenn gostezel
ar paler.

6.4. Ar FIÑVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñventerezh eo ret dero'hel diloc'h ar vrec'h. A-benn henn ober e krog an oberataer er vrec'h war-c'horre an ilin.

6.4.1 Ar C'HORNVENTERZH

Emañ ar gouziviad en e c'hourvez keinel, e ezal-krec'h a-hed e gorf.

An heled zo jedet e derezioù, pezh a ampleg tresañ linennoù-daveiñ:

- linenn gostezel eus penn ar paler da arskodenn gostezel ar paler;
- linenn gostezel eus penn ar werzhid da stilhon ar werzhid;
- linenn zhelel war dalbennoù araok ar vrec'h hag an arvrec'h (evit muzuliañ an eztreuz).

6.4.2. An NERZHVENTERZH.

Kaset e vez da benn evit pep kefridiesh kac'horel.

6.4.2.1. Ar plegañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
pouez an ezal-krec'h
strizhadur kigennoù ar planken-skoaz.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, e arvrec'h palv-savet;
- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a bleg e arvrec'h betek ober ar c'horn-plegañ klok;
- Ar gwered-harz zo lakaet war c'horre an arvrec'h, tost ouzh an arzorn.
- Gouziviad en e azez, e arvrec'h palv-

3

savet;

- Ar gouziviad a bleg e arvrec'h betek ober ar c'horn-plegañ klok.

2

- Ar gouziviad en e c'hourvez keinel, e vrec'h pellaet diouzh 90°, troet diavaez;
- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a bleg e arvrec'h ouzh he risklañ war an daol, betek ober ur c'horn-plegañ klok.

1 ha 0

- An oberataer a bafal stirenn pigenn daoubennek ar vrec'h tost ouzh hec'h enlennadur izelañ pa ar gwiennoù anezhi war dalbenn araok ar vrec'h.

6.4.2.2. An astenn.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv;

Pouez ar vrec'h
Strizhadur kigennoù ar planken-skoaz.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e c'hourvez kofel, e vrec'h pellaet diouzh 90°, hag e arvrec'h e tivilhañ er-maez eus an daol;
- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a astenn e arvrec'h betek ober 90°;
- Ar gwered-harz zo lakaet war c'horre an arvrec'h tost ouzh an arzorn.
- Gouziviad en e c'hourvez kofel, e vrec'h pellaet diouzh 90°, hag e

3

arvrec'h o tivilhañ er-maez eus an daol;

- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a astenn e arvrec'h betek ober 90°.

- Ar gouziviad en e c'hourvez keinel, e vrec'h pellaet diouzh 90°, tro ouzh diavaez, e arvrec'h pleget;
- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a astenn e arvrec'h ouzh he risklañ war an daol betek ober 90°.

1 ha 0

- An oberatner a bafal stirenn kigenn drifennek ar vrec'h tost ouzh hec'h enlenadur izelañ pe ar gwiennoù anezhi war dalbenn a-dreñv ar vrec'h.

6.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Mard eo ret diloc'husaet an ilin dre ar surjianerezh, e vez dibabet ur savlec'h-etre o klotañ gant an arver- adusted vrasañ.

Diloc'husaet e vez ar c'henvell gant ur c'horm- plegañ par da 90°.

6.6. DISNEUZIADURIOU KLEñVEDDL.

O rannañ a reer e daou rumm:

Disneuziadurioù arzeuet:

- arlerc'hiedoù diwar dorradur.

Disneuziadurioù kenganet:

- Gourontreuz
- Gourestreuz
- Gourastenn
- Gouastenn.

Pennad VII

AR PALVSTOUÏN - PALVSEVEL

7.0. HOLLEKTERIOU.

Palvstouïñ-palvsevel zo anezhañ treiñ an arvrec'h en-dro d'hec'h ahel a-hed.

Ar fiñv-se a ampleg arver daou genvell poleek a ya a-gefloc'h:

- ar c'henvell gwerzhid-helmo tostañ a zo ul lod eus kenvell an ilin evit pezh a sell ar gorfadurezh;
- ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ n'eo ket ul lod eus ar c'henvell gwerzhid-arzorn.

7.1. KORFADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennoù-kenvellañ hag an araezioù-stagañ.

7.1.1. Ar GORREENNOU-KENVELLAÑ.

- Er c'henvell gwerzhid-helmo tostañ:
- penn ar werzhid
- ask a-werzhid an helmo
- stagell walennek ar werzhid

- Er c'henvell gwerzhid-helmo pellañ:
- ask a-helmo ar werzhid
- penn an helmo.

7.1.1.1. Penn ar werzhid.

Eus e drogalc'h-kenvellañ nemeti ez eus anv amañ.
Kalc'hiek, emañ e kenvell gant:
- ask a-werzhid an helmo, evit pezh a sell ouzh

e lodenn diabarzh;

- talbenn don sategell walennek ar werzhid evit pezh a sell ouzh ar peurrest eus e c'horreenn.

7.1.1.2. Ask a-werzhid an helmo.

- Dezhañ stumm un tric'horn diveget e gorn adreñv;
- Argev war-du an diavaez;
- Warnañ ur greunenn vigorn.

7.1.1.3. Stagell walennek ar werzhid.

- Gorreenn-gevellañ hag araez-stagañ war un dro;
- Bandenn wiennek, ur c'hentimetr hec'h uhelder, pun- et en-dro da benn ar werzhid, emañ stegnet eus eil ribl ask a-werzhid an helmo d'egile.

He zalbenn diabarzh, migorn warni, zo e kenvell gant trogelc'h-kenvellañ ar werzhid.

He zalbenn diavaez zo staget ouzh ar poure'had.

7.1.1.4. Ask a-helmo ar werzhid.

- Dezhañ stumm ur greskenn argev ouzh diabarzh;
- Warnañ ur greunenn vigorn, emañ e kenvell gant trogelc'h-kenvellañ an helmo.

7.1.1.5. Penn an helmo.

- Eus e drogelc'h-kenvellañ hepken ez eus anv e-keñver ar palvstouñ-palvsevel;
- Dezhañ stumm ur greskenn geinek ouzh diavaez, emañ e-kenvell gant ask a-helmo ar werzhid;

7.1.2. AN ARAEZIOU-STAGAÑ.

- Er c'henvell gwerzhid-helmo tostañ :
- stagell walennek ar werzhid;
- stagell garrezek;
- poure'had an ilin.

- Er c'henvell gwerzhid-helmo pellañ :

- stagell gwerzhid-helmo izelañ arack;
- stagell gwerzhid-helmo izelañ adreñv;
- disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ;
- lienenn etreskernel an arvrec'h
- kordenn veskellek;
- poure'had ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ.

7.1.2.1. Stagell walennek ar werzhid.

Studiet c'hoazh (7.1.1.3)

7.1.2.2. Stagell garrezek.

- Stegnet eus talbenn diabarzh gouzoug ar werzhid da ribl izelañ ask a-werzhid an helmo.
- Monn, laosk, pevarzuek, o kreñvaat ar poure'had.

7.1.2.3. Poure'had an ilin.

Studiet c'hoazh (6.1.2.1.)

7.1.2.4. Stagell gwerzhid-helmo izelañ arack.

- Stegnet eus talbenn arack trogelc'h-kenvellañ an helmo da ribl arack ask a-helmo ar werzhid.

7.1.2.5. Stagell gwerzhid-helmo izelañ adreñv.

- Stegnet eus talbenn adreñv trogelc'h-kenvellañ an helmo da ribl adreñv ask a-helmo ar werzhid.

7.1.2.6. Disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ.

- Gorreenn-gevellañ hag araez-stagañ war un dro.
- Tric'hornek, emañ e ziaz enledet war ribl izelañ ask a-helmo ar werzhid, e veg war ziaz stilhon an helmo.
- E dalbennoù, warno ur greunenn vigorn, zo e kenvell :
  - an hini uhelañ gant penn an helmo;
  - an hini izelañ gant skodenn an arzorn.

7.1.2.7. Lienenn etreskernel an arvrec'h.

Stegnet eus ribl etreeskernek ar werzhid da ribl etreeskernek an helmo.

7.1.2.8. Kordenn veskellek.

Stegnet eus lodenn uhelañ ribl etreeskernek ar werzhid da dalbenn arack ar baleg kurunek.

7.1.2.9. Poure'had ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ.

- Un envez gwiennek eo, moan ha laosk en adreñv, fetis en arack;

- E enlenadur a heuilh ar gorreennoù-kenvellañ;

- Staget eo ouzh ribloù arack hag adreñv disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ.

7.2. Ar FIÑVOU.

Ne c'hell ar palvstouiñ-palvsevel bezañ studiet nemet pa vez an arvrec'h pleget diouzh 90° hag an ilin e stok ouzh ar c'horf. (Mar bije astennet an ilin, e vije ret tennañ kont eus troadur diabarzh-diavaez ar vrec'h hervez hec'h ahel a-hed.)

7.2.1. Ar PALVSTOUIÑ.

Palvstouiñ zo anezhañ treiñ palv an dorn lec'hiet en ur blaenenn a-saezh war ziabarzh ken ma vo tro ouzh traoñ.

7.2.1.1. Ahel ar palvstouiñ.

A-saezh emañ.

Tremen a ra dre greiz penn ar werzhid ha dre greiz penn an helmo.

7.2.1.2. Savlec'h-derou.

Emañ ar vrec'h a-hed ar c'horf, an arvrec'h pleget diouzh 90°, an dorn en ur blaenenn a-saezh, e balv tro ouzh diabarzh, ar meud ouzh krec'h.

7.2.1.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: dilec'hiañ a ra ar meud a grec'h da

draoñ, a-ziavaez da ziabarzh, o luniañ ur warenn gerc'h en ur blaenenn a-dal.

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ:

- penn ar werzhid a dro war e ahel;

- stilhon ar werzhid a lun ur warenn gerc'h en-dro da benn an helmo.

7.2.1.4. Heled.

85°.

7.2.1.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- Stegnadur ar stagell garrezek;

- Stegnadur ar stagell a-geingwerzhid-arzorn;

- Stegnadur ar c'higennoù-palvsaver.

7.2.2. Ar PALVSEVEL.

Palvsevel zo anezhañ treiñ palv an dorn lec'hiet en ur blaenenn a-saezh war ziavaez ken ma vo tro ouzh krec'h.

7.2.2.1. Ahel ar palvsevel.

An hevelep hini hag hini ar palvstouiñ.

7.2.2.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar palvstouiñ

7.2.2.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: dilec'hiañ a ra ar meud a grec'h da draoñ, a ziabarzh da ziavaez, o luniañ ur warenn gerc'h en ur blaenenn a-dal.

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ:

- penn ar werzhid a dro war e ahel;

- stilhon ar werzhid a lun ur warenn gerc'h en-dro da benn an helmo ken m'emañ kenstur an daou askorn e diwezh ar fiñv.

7.2.2.4. Heled.

90°.

7.2.2.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- Stegnadur ar stagell garrezek;
- Stegnadur ar stagell a-balv-werzhid-arzorn;
- Stegnadur ar c'higennoù palvstouer.

7.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAÑ.

Evit pep fiñv eo roet:

- roll ar c'higennoù pennañ diouzh un tu;
- roll ar c'higennoù a eil renk diouzh an tu all.

7.3.1. PALVSTOUÏÑ.

7.3.1.1. Kigennoù pennañ:

- Kigenn balvstouer ront;
- Kigenn balvstouer karrezek.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn balvstouer ront	- Penn a-baler: talbenn ar aok eus arskodenn greizel ar paler - Penn a-helmo: ribl diabarsh ar baleg kurunek	talbenn diavaez ar werzhiden e lodenn etre	Nervenn greizer
Kigenn balvstouer karrezek	Talbenn ar aok ar werzhid en e balevarzh izelañ	Talbenn ar aok ha ribl diavaez an helmo en o falevarzh izelañ	Nervenn etreesk-ernek ar aok an arvrec'h

7.3.1.2. Kigenn a eil renk:

Kigenn bleger a-werzhid an arzorn.

7.3.2. PALVSEVEL.

7.3.2.1. Kigennoù pennañ:

- Kigenn daoubennek ar vrec'h;
- Kigenn balvsaver.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn daoubennek ar vrec'h	- Penn berr: kern ar beg-bran - Penn hir: erion ar bezel ha ribl ar bezel	Torosenn ar werzhid	Nervenn gigenn- kroc'hen (G5, G6)
Kigenn balvsaver	- Talbenn araok eus arskodenn gostezel ar paler - Talbenn diav- cez ar werzhid dindan ask a- werzhid an helmo - Stagell gen- gostezel a- werzhid ha stag- ell walennek ar werzhid	Lodenn uhelañ eus talbenn araok ha ribl ar- aok ar werzhid	Nervenn ar werzhid

7.3.2.2. Kigenn a eil renk:

- Kigenn vrec'h-werzhid.

7.4. Ar FIÑVVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñvventerezh eo ret darc'hel diloc'h ar vrec'h: evel-se eo harzet ouzh fiñvoù kenvel-
adur ar skoaz. A-benn henn ober e krog an oberataer er
vrec'h war c'horre an ilin gant e eil dorn hag en arzorn
gant egile.

7.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

Emañ ar vrec'h a-hed ar c'horf.
An arvrec'h pleget diouzh 90°.
An dorn en ur blaenenn a-saezh kenstur gant plaenenn
greizer a-saezh ar c'horf (plaenenn-daveiñ).
Jedet eo an heled e derezioù : korn etre plaenenn an
dorn hag ar blaenenn-daveiñ.
Notennet e vez ar c'hornioù evit ar fiñvoù oberiat hag
ar fiñvoù gouzañvat.

7.4.2. An NERZHVENTEREZH.

Kaset e vez evit pep hini eus an div gefridiezh
kac'herel.

7.4.2.1. Ar palvstouiñ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez an ezel-krec'h

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, e vrec'h o
tivilhañ, dambleget ha palv-
savet e arvrec'h, distegnet
kigennoù e arzorn hag e visied;
- Darc'hel diloc'h ar vrech;
- Ar gouziviad a balvstou e arvrec'h;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalb-
enn araok gourfenn izelañ ar
werzhid.

3 ha 2

- Gouziviad en e azez, e vrec'h o tivilhañ, dambleget ha palv-savet e arvrec'h, harpet gant an oberataer, distegnet kigennoù e arzorn hag e vizied;
- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a balvstou e arvrec'h
  - betek ober 175°: notenn 3
  - betek ober ur c'horn bihanoc'h eget 175°: notenn 2.

1 ha 0

- An oberataer a bafal gwiennou ar c'higenn balvstouin ront war an drederenn uhelañ eus talbenn arak an arvrec'h war ul linenn o vont eus arskodenn greizel ar paler da ribl diavaez ar werzhid.

7.4.2.2. Ar palvsevel.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
Pouz an ezel-krec'h.
- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, e vrec'h o tivilhañ, dambleget ha palv-stouet e arvrec'h, distegnet kigennoù e arzorn hag e vizied;
- Derc'hel diloc'h ar vrec'h;
- Ar gouziviad a balvsav e arvrec'h;

- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn adreñv gourfenn izelañ ar werzhid.

3 ha 2

- Gouziviad en e azez, e vrec'h o tivilhañ, dambleget ha palv-stouet e arvrec'h, harpet gant an oberataer, distegnet kigennoù e arzorn hag e vizied;
- Ar gouziviad a balvsav e arvrec'h
  - betek ober 175°: notenn 3
  - betek ober ur c'horn bihanoc'h eget 175°: notenn 2.

1 ha 0

- An oberataer a bafal ar c'higenn balvsaver war ribl a-werzhid an arvrec'h. Stirenn kigenn daoubennek ar vrec'h zo paflet en tachad rak-helmo.

7.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Dibabet e vez ur savlec'h-etre o klotañ gant an arveradusted vrasañ:

Diloc'husaet e vez ar c'henvell, diouzh ret, gant ur c'horn-palvstouin par da 20°, pezh a dalvez da aesaat jestroù ar vuhez pemdeziek (en em vagañ, skrivañ...)

7.6. DISNEUZADURIOU KLEÑVEDEL.

O rannañ a reer e daou rumm:

Disneuziadurioù arzeuet:

- arlerc'hiadoù diwar dorrador pe ezvelladur
- Artroz

Disneuziadurioù kenganet:

- dorn potin.

Tre de Lodenn

KENVELLADUR

AN

ARZORN

Pennad VIII

KENVELLADUR AN ARZORN

8.0. HOLLEKTERIOU.

Arz an arzorn a c'hearvez eus dnou genvell a reer anezho Komplezh kenvellel, pe c'hoazh Kenvelladur an arzorn :

- ar c'henvell gwerzhid-arzorn etre gourfenn izelañ ar werzhid hag eskern ar renkad uhelañ eus an arzorn ;
- ar c'henvell kreiz-arzorn etre ar renkad uhelañ hag ar renkad izelañ eus an arzorn.

Ne c'hell an eil eus an daou genvell-se arc'hwelañ hep egile, ereet m'emañ a-gefloc'h. Setu perak e vint studiet a-gevret.

8.1. KORPADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennou-kenvellañ hag an araezioù-stagañ.

8.1.1. Ar GORREENNOU-KENVELLAÑ.

Kenvell gwerzhid-arzorn :

- gourfenn izelañ ar werzhid ;
- disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ ;
- skodenn an arzorn ;

Kenvell kreiz-arzorn :

- renkad uhelañ an arzorn ;
- renkad izelañ an arzorn.

8.1.1.1. Talbenn-kenvellañ izelañ ar werzhid.

- Mont a ra d'ober an div drederonn eus ar c'horreenn-

genvellañ uhelañ;

- Argev a bep tu, tro ouzh traoñ, ouzh diaraog, ouzh diavaez;

- Rannet e div lodenn:

- al lodenn diavaez, tric'horniek a zo e kenvell gant ar skafeg;

- al lodenn diabarzh trizuek a zo e kenvell gant al loareg.

8.1.1.2. Disk ar c'henvell gwerzhid-helmo pellañ.

Eus e dalbenn izelañ nemetañ ez eus anv amañ: warnañ ur greunenn vigorn, amañ e kenvell gant an trizueg hag ar skafeg

8.1.1.3. Skodenn an arzorn.

An tri askorn diavaez eus renkad kentañ an arzorn hag ar stagelloù etreeskernel a ya d'hec'h ober; eleze:

- ar skafeg;
- al loareg;
- an trizueg.

8.1.1.3.1. Ar skafeg.

E dalbenn uhelañ, keinek a bep tu, tro ouzh krec'h, ouzh diavaez, zo e kenvell gant ar werzhid.

8.1.1.3.2. Al loareg.

E dalbenn uhelañ, keinek a bep tu, tro ouzh krec'h, ouzh diadreñv, zo e kenvell:

- an div drederenn diavaez anezhañ gant ar werzhid;
- an drederenn diabarzh anezhañ gant disk ar c'henvell.

8.1.1.3.3. An trizueg.

E dalbenn uhelañ, keinek a bep tu, tro ouzh krec'h,

ouzh diadreñv, ouzh diabarzh, zo e kenvell gant disk ar c'henvell.

8.1.1.3.4. Stagelloù etreeskernel an arzorn.

Leo'hiet en hevelep plaenenn hag ar gorreennoù-kenvellañ.

Warno ur greunenn vigorn e-kendalc'h gant ar gorreennoù-kenvellañ.

8.1.1.4. Renkad uhelañ an arzorn.

An tri askorn diavaez a ya d'ober gorreenn-genvellañ uhelañ ar c'henvell kreiz-arzorn.

8.1.1.4.1. Ar skafeg.

E dalbenn izelañ keinek zo rannet e div c'horreenn-genvellañ:

- an hini diavaez e kenvell gant an tristurieg;
- an hini diabarzh e kenvell gant an eiltristurieg;

E dalbenn diabarzh zo rannet ivez e div c'horreenn-genvellañ:

- an hini uhelañ e kenvell gant al loareg;
- an hini izelañ e kenvell gant ar pennog.

8.1.1.4.2. Al loareg.

E dalbenn izelañ argev zo rannet e div c'horreenn-genvellañ:

- an hini diavaez e kenvell gant ar pennog;
- an hini diabarzh e kenvell gant ar bac'heg.

8.1.1.4.3. An trizueg.

E dalbenn izelañ, keinek e lodenn diabarzh, argev e lodenn diavaez, zo e kenvell gant ar bac'heg.

8.1.1.5. Renkad izelañ an arzorn.

Ar pevar askorn a ya d'ober gorreenn-genvellañ izelañ

ar c'henvell kreiz-arzorn.

8.1.1.5.1. An tristorieg.

E dalbenn uhelañ, argev, tro ouzh krec'h, ouzh diabarzh, zo e kenvell gant ar skafeg.

8.1.1.5.2. An siltristorieg. E dalbenn uhelañ zo e kenvell gant ar skafeg.

8.1.1.5.3. Ar pennog.

E benn, keinek a bep tu, zo rannet e div c'horreenn-genvellañ:

- an hini diavaez e kenvell gant ar skafeg;
- an hini diabarzh e kenvell gant al loareg.

8.1.1.5.4. Ar bac'heg.

E dalbenn uhelañ keinek zo rannet e div c'horreenn-genvellañ, e kenvell:

- al lodenn vrasañ anezhañ gant antristorieg;
- ar peurrest gant al loareg.

8.1.2. An ARABZIOU-STAGAÑ.

Diforc'het e vez:

- re ar c'henvell gwerzhid-arzorn;
- re ar c'henvell kreiz-arzorn.

8.1.2.1. Kenvell gwerzhid-arzorn.

Pemp zo anezho:

- ar pourc'had;
- ar stagell a-balv;
- ar stagell a-gein;
- stagell gengostezel a-werzhid an arzorn;
- stagell gengostezel kreizel an arzorn.

8.1.2.1.1. Ar pourc'had.

Studiet c'hoazh (7.1.2.9)

8.1.2.1.2. Ar stagell a-balv.

An hini greñvañ eus stagelloù ar c'henvell gwerzhid-arzorn eo.

Div stagell a ya d'hec'h ober; stegnet an eil eus ar werzhid, oben eus an disk-kenvellañ, d'an arzorn:

- ar stagell a-balv gwerzhid-arzorn;
- ar stagell a-balv helmo-arzorn.

8.1.2.1.2.1. Ar stagell a-balv gwerzhid-arzorn.

Enlenet war ribl arack gourfenn izelañ ar werzhid emañ rannet e teir hordenn:

- an hordenn uhelañ a zo e kendalc'h gant hini ar stagell a-balv helmo-arzorn;
- an hordenn greizel a ya betek al loareg hag an tristorieg;
- an hordenn izelañ a ya betek ar pennog.

8.1.2.1.2.2. Ar stagell a-balv helmo-arzorn.

Enlenet war ribl arack an disk-kenvellañ emañ rannet e teir hordenn:

- an hordenn uhelañ e kendalc'h gant hini ar stagell a-balv gwerzhid-arzorn;
- an hordenn greizel a ya d'al loareg;
- an hordenn izelañ, an hini greñvañ, a ya d'an tristorieg ha d'ar pennog.

8.1.2.1.3. Ar stagell a-gein.

Teir stagell a ya d'hec'h ober, stegnet eus an helmo hag eus ar werzhid, d'an arzorn:

- ar stagell a-gein gwerzhid-arzorn;
- ar stagell a-gein gwerzhid-skafeg;
- ar stagell a-gein helmo-arzorn.

8.1.2.1.3.1. Ar stagell a-gein gwerzhid-arzorn.

Stegnet eus ribl adreñv gourfenn izelañ ar werzhid

- d'an tristurieg,
- d'al loareg,
- d'ar bac'heg.

8.1.2.1.3.2. Ar stagell a-gein gwerzhid-skafeg.

Stegnet eus ribl adreñv stilhon ar werzhid d'ar skafeg.

8.1.2.1.3.3. Ar stagell a-gein helmo-arsorn.

Stegnet eus ribl adreñv an disk-kenvelañ d'an tristurieg.

8.1.2.1.4. Stagell gongostezel a-werzhid an arzorn.

- Berr, a-zero'h, tric'horniek, traoñ he diaz.
- Stegnet eus kern stilhon ar werzhid d'ar skafeg.

8.1.2.1.5. Stagell gongostezel kreizel an arzorn.

Stegnet eus stilhon an helmo d'ar pizenneg ha d'an tristurieg.

8.1.2.2. Kenvell kreiz-arsorn.

E daou rumm e vez rannet ar stagelloù:

- ar stagelloù a stag kenetrezo eskern pep hini eus an daou renkad;
- ar stagelloù a stag eskern ur renkad da re ar renkad all.

8.2. Ar FIÑVOU.

Kenvelladur an arzorn zo ar sez a fiñvoù niverus:

- ar plegañ,
- an astenn,
- ar pellaat,
- an nesaat,
- an andreiñ, kenaoz an holl fiñvoù all.

8.2.1. Ar PLEGAÑ.

Plegañ zo anezhañ kas an dorn war-raok en ur blaenn a-saezh.

8.2.1.1. Ahel ar plegañ.

Dibabet ez eus bet un ahel-etre diwar ziviz, lec'hiet etre an daou genvell usvenaget.

A-zremm emañ, lec'hiet en ur blaenn a-dal.

Tremen a ra dre greiz penn ar pennog.

8.2.1.2. Savlec'h-derou.

Emañ an ezel-krec'h a-hed ar c'horf, palv an dorn tro ouzh diaraog.

8.2.1.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat - palv an dorn a dosta ouzh talbenn arak an arvrec'h;
  - gourfenn izelañ ar bizied a zilec'h a draoñ da grec'h, a ziadreñv da ziaraog, o luniañ ur warenn gela'h en ur blaenn kenstur d'ar blaenn greizer a-saezh.
- Fiñv ar gorrennoù-kenvelañ: skodenn an arzorn a riskl e pezel an arvrec'h a ziaraog da ziadreñv. War an dro e ra an eil renkad an hevelep fiñv hag an hini kentañ; hogen e troc'hoilh penn ar pennog war-draoñ ha war-dreñv.

8.2.1.4. Heled hollel.

85° dasparzhet evel-se:

50° er c'henvell gwerzhid-arsorn

35° er c'henvell kreiz-arsorn.

8.2.1.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- stegnadur stagelloù adreñv ar c'henvelloù gwerzhid-arzorn ha kreiz-arzorn;
- stegnadur stirenoù ar c'higennoù astenner.

8.2.2. An ASTENN.

Astenn zo anezhañ kas an dorn war-dreñv en ur blaenenn a-saezh.

8.2.2.1. Ahel an astenn.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

8.2.2.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

8.2.2.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: - palv an dorn a bella diouzh talbenn arnok an arvrec'h;
- ar bizied a zilec'h a draoñ da grec'h, a ziaraog da ziadreñv, o luniañ ur warenn gerc'h en ur blaenenn kenstur d'ar blaenenn greizer a-saezh.
- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ: skodenn an arzorn a riskl e pezel an arvrec'h a ziadreñv da ziaraog. War an dro e ra an eil renkad an hevelep fiñv hag an hini kentañ; hogen e troc'hoilh penn ar pennog war-draoñ ha war-raok.

8.2.2.4. Heled hollet.

80° dasparzhet evel-se:
30° er c'henvell gwerzhid-arzorn
50° er c'henvell kreiz-arzorn.

8.2.2.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- stegnadur stagelloù arnok ar c'henvelloù

gwerzhid-arzorn ha kreiz-arzorn;
- stegnadur stirenoù ar c'higennoù pleger.

8.2.3. Ar PELLAAT.

Pellaat zo anezhañ kas an dorn war-ziavaez en ur blaenenn a-dal.

8.2.3.1. Ahel ar pellaat.

Dibabet ez eus bet un ahel-etro diwar-ziviz. A-zremm emañ, lec'hiet en ur blaenenn a-saezh.

Tremen a ra dre greiz penn ar pennog.

8.2.3.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

8.2.3.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: - lodenn diabarzh an dorn a bella diouzh lodenn diabarzh an arvrec'h;
- gourfenn izelañ ar bizied a zilec'h a draoñ da grec'h, a ziabarzh da ziavaez, o luniañ ur warenn gerc'h en ur blaenenn a-dal.
- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ: skodenn an arzorn a riskl e pezel an arvrec'h a ziavaez da ziabarzh. Er c'henvell kreiz-arzorn e pleg un tammig ar renkad kentañ e-keñver an eil renkad.

8.2.3.4. Heled hollet.

15° dasparzhet evel-se:
7° er c'henvell gwerzhid-arzorn;
8° er c'henvell kreiz-arzorn.

8.2.3.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- stegnadur stagell gengostezel kreizel an arzorn;

- stegnadur lodenn diabarzh ar pourc'had;
- stegnadur ar c'higennoù nesaer;
- stok ar skafeg ouzh stilhon ar werzhid.

8.2.4. An NESAAAT.

Nesaat zo anezhañ kas an dorn war ziabarzh en ur blaenenn a-dal.

8.2.4.1. Ahel an nesaat.

An hevelep hini hag hini ar pellaat.

8.2.4.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

8.2.4.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: - lodenn diabarzh an dorn a nesa ouzh lodenn diabarzh an arvrec'h;
- gourfenn izelañ ar bizied a zilec'h a draoñ da grec'h, a ziavaez da ziabarzh, o luniañ ur warenn gelc'h en ur blaenenn a-dal.

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ: skodenn an arzorn a riskl e pezel an arvrec'h a ziabarzh da ziavaez. Er c'henvell kreiz-arzorn ez astenn un tammig ar renkad kentañ e-keñver an eil renkad.

8.2.4.4. Heled hollel.

- 45° dasparzhet evel-se;
- 30° er c'henvell gwerzhid-arzorn;
- 15° er c'henvell kreiz-arzorn.

8.2.4.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- stegnadur stagell gengostezel a-werzhid an arzorn;
- stegnadur lodenn diavaez ar pourc'had;

- stegnadur ar c'higennoù pellaer;
- stok an trizueg ouzh stilhon an helmo.

8.2.5. An TREIÑ.

Eus fiñvoù gouzañvat, dister o heled, ez eus anv amañ.

Kaset eo da benn an treiñ diavaez hag an treiñ diabarzh en-dro d'un ahel a-zerc'h o tremen dre genskejadur ahel ar plegañ hag ahel ar pellaat.

Ar fiñvoù zo bevennet gant:

- stegnadur ar pourc'had;
- stegnadur ar stagelloù a-gein hag a-balv etre-arzorn.

8.2.6. An ANDREIÑ.

Amdreiñ zo anezhañ plegañ, astenn, pellaat, nesaat, treiñ war an dro: eus an tri ahel ez eus ezhomm evit kas da benn ar fiñv-se.

Ne c'hell ket an heled mont dreist da heled ar fiñvoù discurt a ya d'ober an amdreïñ.

Ar bevennadurioù zo re ar fiñvoù e kenaoz.

8.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAÑ.

Evit pep fiñv eo roet :

- roll ar c'higennoù pennañ diouzh un tu ;
- roll ar c'higennoù a eil renk diouzh an tu all.

8.3.1. Ar PLEGAN.

8.3.1.1. Kigennoù pennañ :

- Kigenn bleger a-werzhid an arzorn ;
- kigenn bleger a-helmo an arzorn.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigenn bleger a-helmo an arzorn	- Penn a-baler : arskodenn greizel ar paler - Penn a-helmo : ribl diabarzh ar gern-ilin, hag an 2/3 eus ribl adreñv an helmo	Fizenneg ha lienstirennoù war ar bac'hag - ha war ziaz pempet askorn ar c'hreizdorn	nervenn an helmo
Kigenn bleger a-werzhid an arzorn	Arskodenn greizel ar paler	talbenn ar-cok eus diaz eil ha trede askorn ar c'hreizdorn	nervenn greizer

8.3.1.2. Kigennoù a eil renk :

- Kigenn bleger don ar bizied ;
- Kigenn bleger bas ar bizied ;
- kigenn bleger hir ar meud.

8.3.2. An ASTENN.

8.3.2.1. Kigennoù pennañ :

- Kigenn astenner a-werzhid an arzorn ;
- Kigenn astenner berr a-werzhid ;
- Kigenn astenner a-helmo an arzorn.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn astenner a-werzhid an arzorn	An drederenn izelañ eus kribenn us-arskodenn gostezel ar paler	Talbenn a-gein eus diaz eil askorn ar c'hreizdorn	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner berr a-werzhid	Arskodenn gostezel ar paler Stagell gengostezel a-werzhid	Talbenn a-gein eus diaz trede askorn ar c'hreizdorn	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner a-helmo an arzorn	Arskodenn gostezel ar paler an div drederenn uhelañ eus ribl adreñv an helmo	Diaz pempet askorn ar c'hreizdorn	Nervenn ar werzhid

8.3.2.2. Kigennoù a eil renk :

- Kigenn astenner boutin ar bizied ;
- Kigenn astenner hir ar meud ;
- Kigenn astenner ar biz-yod ;
- Kigenn astenner ar biz-bihan.

8.3.3. Ar PELLAAT.

Kigennoù:

- kigenn bleger a-werzhid an arzorn;
- kigenn astenner a-werzhid an arzorn.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn bleger a-werzhid an arzorn	Arskodenn greizel ar paler	Talbenn arack eus diaz eil ha trede askorn ar c'hreizdorn	Nervenn greizer
Kigenn astenner a-werzhid an arzorn	An drederenn izelañ eus kribennus - arskodenn gostezel ar paler Arskodenn gostezel ar paler	Talbenn a-gein eus diaz eil askorn ar c'hreizdorn	Nervenn ar werzhid

8.3.4. An NESAAAT.

Kigennoù:

- Kigenn bleger a-helmo an arzorn;
- Kigenn astenner a-helmo an arzorn.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn bleger a-helmo an arzorn	- Penn a-baler: arskodenn greizel ar paler - Penn a-helmo: ribl diabarzh ar gern-ilin - hag an 2/3 eus ribl adreñv an helmo	Pizenneg ha lienstirennoù war ar bac'heg ha war ziaz pempet askorn ar c'hreizdorn	Nervenn an helmo
Kigenn astenner a-helmo an arzorn	Arskodenn gostezel ar paler An 2/3 uhelañ eus ribl adreñv an helmo	Diaz pempet askorn ar c'hreizdorn	Nervenn ar werzhid

8.3.5. An ANDREIN.

Eus an holl gigennoù usveneget ez eus ezhomm evit kas da benn ar fiñv-se.

Eleze:

Kigenn bleger a-werzhid an arzorn
Kigenn bleger a-helmo an arzorn
Kigenn astenner a-werzhid an arzorn
Kigenn astenner berr a-werzhid
Kigenn astenner a-helmo an arzorn
Kigenn bleger don ar bizied
Kigenn bleger bas ar bizied
Kigenn bleger hir ar meud
Kigenn astenner boutin ar bizied
Kigenn astenner hir ar meud
Kigenn astenner ar biz-yod
Kigenn astenner ar biz-bihan.

8.4. Ar FIÑVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñventerezh eo ret derc'hel diloc'h an arvrec'h: evel-se e vez harzet ouzh fiñvoù kenvelladur an ilin. A-benn henn ober e krog an ober-ataer en arvrec'h war c'horre an arzorn.

8.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

Emañ an arvrec'h war an daol.

An heled zo jedet e derezioù, pezh a ampleg tresañ linenoù-daveiñ:

- linenn gostezel war ribl a-helmo an dorn hag an arvrec'h;
- linenn ahelel eus an ilin d'an arzorn;
- linenn ahelel e hauliañ ar biz-kreiz.

8.4.2. An NERZHVENTEREZH.

Kaset e vez da benn evit pep kefridiezh kac'horel.

8.4.2.1. Ar plegañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
Pouez ar c'horf;
- Muzul:

5 ha 4

Gouziviad en e azez, e arvrec'h palvasavet war an daol, distegnet kigennoù e vizied;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h;
Ar gouziviad a bleg e arzorn;
Evit prizañ nerzh kigenn bleger a-werzhid an arzorn eo lakat ar gwered-harz war ziaz eil askorn ar c'hreiz-dorn e durc'hadur an nesaat hag an astenn;
Evit prizañ nerzh kigenn bleger a-helmo an arzorn eo lakat ar gwered-

harz war ziaz . . . pempet askorn ar
c'hreizdom, e durc'hadur an nesaat
hag an astenn.

3
Gouziviad en e azez, e arvrec'h palvsav-
et war an daol, distegnet kigennoù e
vizied;

Derc'hel diloc'h an arvrec'h;
Ar gouziviad a bleg e arzorn gant un
nesadur pe ur pelladur.

2
Gouziviad en e azez, e arvrec'h harpet
gant an oberataer, ribl a-helmo e
zorn war an daol, distegnet kigennoù
e vizied;

Derc'hel diloc'h an arvrec'h;
Ar gouziviad a bleg e arzorn en ur
risklañ e zorn war an daol.

1 ha 0
An oberataer a bafal stirenn kigenn
bleger a-werzhid an arzorn war dalb-
enn arack-diavaez an arzorn, ha
stirenn kigenn astenner a-helmo an
arzorn war dalbenn arack-diabarzh.

8.4.2.2. An astenn.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez ar vrec'h.

- Muzul:

5 ha 4
Gouziviad en e azez, e arvrec'h palv-
stouet war an daol, distegnet kig-
ennoù e vizied;

Derc'hel diloc'h an arvrec'h;
Ar gouziviad a astenn e arzorn;

Evit prizañ nerzh kigenn astenner a-
werzhid an arzorn ha kigenn astenner
berr a-werzhid eo lakaet ar gwered-
harz war dalbenn a-gein eil ha trede
askorn ar c'hreizdom e durc'hadur an
nesaat hag ar plegañ;

Evit prizañ nerzh kigenn astenner a-
helmo an arzorn eo lakaet ar gwered-
harz war an talbenn a-gein eus pempet
askorn ar c'hreizdom e durc'hadur ar
pellaat hag ar plegañ.

3
Gouziviad en e azez, e arvrec'h palv-
stouet war an daol, distegnet kig-
ennoù e vizied.

Derc'hel diloc'h an arvrec'h;
Ar gouziviad a astenn e arzorn gant un
nesadur pe ur pelladur.

2
Gouziviad en e azez, e arvrec'h harpet
gant an oberataer, ribl a-helmo e
zorn war an daol, distegnet kigennoù
e vizied;

Derc'hel diloc'h an arvrec'h;
Ar gouziviad a astenn e arzorn en ur
risklañ e zorn war an daol.

1 ha 0
An oberataer a bafal stirenoù kigen-
noù astenner an arzorn war dalbenn a-
gein an arzorn.

8.4.2.3. Ar pellaat.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez ar vrec'h.

- Muzul :

5 ha 4

Gouziviad en e azez, e arvrec'h war an daol, distegnet kigennoù e vizied ;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h ;
Ar gouziviad a bella e arzorn ;
Ar gwered-harz zo lakaet war ribl a-werzhid an dorn.

3

Gouziviad en e azez, e arvrec'h war an daol, distegnet kigennoù e vizied, ribl a-helmo e zorn war an daol ;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h ;
Ar gouziviad a bella e arzorn en ur blaenenn a-zerc'h.

2

Gouziviad en e azez, e arvrec'h war an daol, distegnet kigennoù e vizied ;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h ;
Ar gouziviad a bella e arzorn en ur blaenenn a-zremm

1 ha 0

An oberataer a bafal stirenn kigenn blegar a-werzhid an arzorn, a-rez nant an talm ma'z a d'ober e ribl diabarzh.

8.4.2.4. An nesaat.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv :

Pouez ar vrec'h.

- Muzul :

5 ha 4

Gouziviad en e azez, e arvrec'h war an daol, distegnet kigennoù e vizied ;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h ;
Ar gouziviad a nesa e arzorn ;

- 64 -

Ar gwered-harz zo lakaet war ribl a-helmo an dorn.

3

Gouziviad en e azez, e arvrec'h war an daol, distegnet kigennoù e vizied, ribl a-werzhid e zorn war an daol ;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h ;
Ar gouziviad a nesa e arzorn en ur blaenenn a-zerc'h.

2

Gouziviad en e azez, e arvrec'h war an daol, distegnet kigennoù e vizied ;
Derc'hel diloc'h an arvrec'h ;
Ar gouziviad a nesa e arzorn en ur blaenenn a-zremm.

1 ha 0

An oberataer a bafal stirenn kigenn blegar a-helmo an arzorn war ribl a-helmo an arvrec'h en e lodenn izelañ.

8.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Mard eo ret diloc'husaat kenvelladur an arzorn dre ar surjianerezh, e vez dibabet ur savlec'h-etre o klotañ gant an arveradusted vrasañ.

Diloc'husaet e vez ar c'henvell gant :

- ur c'horn-astenn par da 45° ;

- ur c'horn-nesaat par da 15°.

Er savlec'h-se emañ gant an dorn an arveradusted vrasañ evit kregiñ en traolioù.

8.6. DISNEUZADURIOU KLEÑVEDEL.

O rannañ a reer e daou rumm :

Disneuzindurioù arzuet :

- Arlerc'hiadoù diwar dorrador (torradur
FOUTEAU-COLLES pergen)

Disneuziadurioù kenganet : - Dorn potin...

P e v a r e   L o d e n n

K E N V E L L A D U R

A N

D O R N

A N D O R N

An dorn a c'hoarvez eus un niver bras a
genvelloù a c'hell bezañ bodet e meur a strollad :

- Kenvelloù eskern an arzorn etrezo ;
- Kenvelloù arzorn-kreizdorn ; en o zouez
unan zo dibar :
  - Kenvell arzorn-kreizdorn ar meud ;
  - Ar pevar kenvell arzorn-kreizdorn
all zo heñvel an eil ouzh
egile.
- Kenvelloù kreizdorn-oeñsoù ; en o zouez
hini ar meud zo dibar ;
- Kenvelloù etre-kreizdorn ;
- Kenvelloù etre-oeñsoù.

Pennad IX

KENVELLOU ARZORN-KREIZDORN AR PEVAR BIZ DIWEZHAÑ

9.0. HOLLEKTERIOU.

Pevar askorn ar c'hreizdorn zo ereet d'an arzorn gant un etrelinenn a c'hoarvez eus un aridennad a genvelloù plañ a ya d'ober ur c'henvelladur empret.

9.1. KORFADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennoù-kenvellañ hag an araeziou-stagañ.

9.1.1. Ar GORREENNOU-KENVELLAÑ.

A ziavaez da ziabarzh:

- eil askorn ar c'hreizdorn a goubl gant an tristurieg, an siltristurieg, ar pennog, trede askorn ar c'hreizdorn;
- trede askorn ar c'hreizdorn a goubl gant ar pennog, eil ha pevare askorn ar c'hreizdorn;
- pevare askorn ar c'hreizdorn a goubl gant ar pennog, ar bac'heg, trede ha pempet askorn ar c'hreizdorn;
- pempet askorn ar c'hreizdorn a goubl gant ar bac'heg ha pevare askorn ar c'hreizdorn.

9.1.2. An ARAEZIOU-STAGAÑ.

Tri zo anezho:

- ar poure had,
- ar stagelloù a-baly arzorn-kreis-

dorn;
- ar stagelloù a-gein arzorn-kreiz-
dorn.

9.1.2.1. Ar POURC'HAD.

Pevar askorn ar c'hreizdorn diwezhañ zo erc'het d'an
arzorn gant ur pourc'had moan stegnet eus an eil gorre-
enn-genvellañ d'eben. Kreñvaet eo gant ar stagelloù arz-
orn-kreizdorn.

9.1.2.2. Ar stagelloù a-balv arzorn-kreizdorn.

Seizh zo anezho, stegnet:

- an hini gentañ eus an tristurieg da eil ha da
drede askorn ar c'hreizdorn;
- an eil eus an tristurieg da drede askorn ar
c'hreizdorn;
- an teirvet, ar pedervet, ar pempet eus ar penn-
og da eil, trede ha pevare askorn ar c'hreizdorn;
- ar c'hwec'hvet hag ar seizhvet eus ar bac'heg
da bempet askorn ar c'hreizdorn.

9.1.2.3. Ar stagelloù a-gein arzorn-kreizdorn

C'hwec'h zo anezho, stegnet:

- an hini gentañ hag an eil eus an tristurieg hag
eus an eil-tristurieg da eil askorn ar c'hreizdorn;
- an teirvet hag ar pedervet eus ar pennog da
drede askorn ar c'hreizdorn;
- ar pempet eus ar pennog da pevare askorn ar
c'hreizdorn;
- ar c'hwec'hvet eus ar pennog da bempet askorn
ar c'hreizdorn.

Ouzhpenn-se emañ ar stagelloù etre-
kreizdorn oc'h eren kenetrezo eil ha trede askorn ar
c'hreizdorn, trede ha pevare askorn ar c'hreizdorn, pev-

are ha pempet askorn ar c'hreizdorn.

9.2. Ar FIÑVOU.

Eus fiñvoù a blegañ, a astenn, a bellaat, a nesaat ez
eus anv amañ.

Ar riskladurioù-se, dister o heled, zo bevnet gant
ar stagelloù a-balv hag a-gein, ha gant an etrelinenn
hec'h-unan.

9.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAÑ.

Kigennoù astenner ha pleger ar bizied, kigennoù etre-
eskernek an dorn, a ro fiñv d'ar c'henvelloù-se, a gefl-
oc'h gant ar c'henvelloù kreizdorn-oc'hoù. Studiet e
vint pelloc'h.

9.4. Ar FIÑVVENTEREZH.

En abeg eus distervez an heledoù e vez evshaet ar
fiñvoù ha ne vez jedet nag ar c'herventerezh nag an
nerzhventerezh.

9.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Mard eo ret diloc'husaat ar c'henvelloù arzorn-kreiz-
dorn dre ar surjianerezh, e vez dibabet ar savlec'h-
steudadur eskern ar c'hreizdorn e-keñver an arzorn.

9.6. DISNEUZIADURIOU KLEÑVEDE

O rannañ a reer e daou rumm:

Disneuziadurioù arzeust:

- Arlerc'hiadoù diwar gorrador;
- Artroz;

Disneuziadurioù kenganet:

- Dorn potin.

Pennad X
KENVELL ARZORN-KREIZDORN AR MEUD

10.0. HOLLEKTERIOU.

Ur c'henvell dibrek eo a laka e dar-
empred an tristurieg ha kentañ askorn ar c'hreizdorn.

10.1. KORFADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennoù-
kenvellañ hag an arnezioù-stagañ.

10.1.1. Ar GOR BENNOU-KENVELLAÑ.

- Talbenn izelañ an tristurieg:

dibrek eo, argev a ziabarzh da ziavaez, kein-
ek a ziaraog da ziadreñv, tro ouzh traoñ ouzh diavaez.

E kenvell emañ gant diaz an askorn-kreizdorn kentañ

Hemañ zo dibrek ivez, hogen keinek a ziabarzh
da ziavaez, hag argev a ziaraog da ziadreñv.

10.1.2. An ARNEZIOU-STAGAÑ.

Ar pourc'had zo laosk ha moan. Enledet emañ tro-dro
d'ar gorreennoù-kenvellañ. Krevet eo gant stagelloù:
unan anezho, ar stagell adreñv-diabarzh a groaz beskell-
ek talbennoù adreñv ha diabarzh ar c'henvell.

10.2. Ar FIÑVOU.

Er c'henvell-se eo a c'hoarvez an darnvuiañ eus
fiñvoù ar meud, pezh a aotre dezhañ en em zure'haat e-
keñver palv an dorn.

Ar fiñvoù a c'hoarvez eus:

- plegañ - astenn - pellaat - nesnat.

10.2.1. Ar PLEGañ.

Plegañ zo anezhañ kas ar meud war ziaraog ar palv.

10.2.1.1. Ahel ar plegañ.

Durc'haet emañ diaraok-diavaez.

Tremen a ra dre etrelinenn ar c'henvelloù.

10.2.1.2. Savlec'h-derou.

Emañ an ezel-krec'h a-hed ar c'horf, palv an dorn tre ouzh diaraog.

10.2.1.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: ar meud a dosta ouzh ar palv. Mont a ra war-raok war-ziabarzh.

- Fiñv ar gorreannoù-kenvellañ: diaz an askorn-kreiz-dorn kentañ a riskl war an tristurieg, a ziadreñv da ziaraog.

10.2.1.4. Heled hollel ar plegañ-astenn.

40°.

10.2.1.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- arc'hwel ar c'henvell;

- stek an tristurieg ouzh ar skafeg.

10.2.2. An ASTENN.

Astenn zo anezhañ kas ar meud bet pleget war-du plaennenn ar palv.

10.2.2.1. Ahel an astenn.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

10.2.2.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

10.2.2.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: ar meud a bella diouzh ar palv. Mont a ra war-dreñv war-ziavaez.

- Fiñv ar gorreannoù-kenvellañ: diaz an askorn-kreiz-dorn kentañ a riskl war an tristurieg a-ziaraog da ziadreñv.

10.2.2.4. Heled hollel an astenn-plegañ.

40°.

10.2.2.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- stegnadur ar stagell adreñv-diabarzh;

- stegnadur ar c'higennoù lec'hiet e tachad kentañ ar c'hreizdorn.

10.2.3. Ar PELLAAT.

Pellaat zo anezhañ kas ar meud war ziavaez en ur blaennenn a-dal.

10.2.3.1. Ahel ar pellaat.

Durc'haet eman diaraok-diavaez.

Tremen a ra dre greiz diaz ar c'hentañ askorn-kreiz-dorn.

10.2.3.2. Savlec'h-derou

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

10.2.3.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: ar meud a bella diouzh ahel an dorn.

- Fiñv ar gorreannoù-kenvellañ: kentañ askorn ar c'hreizdorn a riskl war an tristurieg a ziabarzh da ziavaez, hag elloc'h en-dro d'ar ahel a-hed war an dro.

10.2.3.4. Heled hollel ar pellaat-mesaat.

40°.

10.2.3.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- arc'hwel ar c'henvell;
- stegnadur ar c'higennoù lec'hiet e tachad kent-
añ ar c'hreizdorn.

10.2.4. An NESAAAT.

Nesaat zo anezhañ kas ar meud war ziabarzh en ur blaenenn a-dal.

10.2.4.1. Ahel an nesaat.

An hevelep hini hag hini ar pellaat.

10.2.4.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar pellaat.

10.2.4.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: kentañ askorn ar c'hreizdorn a ya war-
du talbenn diavaez an eil.

- Fiñv ar gorreannoù-kenvellañ: kentañ askorn ar
c'hreizdorn a riskl war an tristurieg a ziavaez da
ziabarzh hag eloc'h en-dro d'e ahel a-hed war an dro.

10.2.4.4. Heled hollet an nesaat-pellaat.

40°.

10.2.4.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant:

- Stok ar c'higennoù etrezo.

10.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAN.

Evit pep fiñv eo roet:

- Roll ar c'higennoù pennañ diouzh un tu;
- Roll ar c'higennoù a eil renk diouzh an tu all.

10.3.1. Ar plegañ.

10.3.1.1. Kigenn bennañ:

- Kigenn bleger berr ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn bleger berr ar meud	- Penn bas: ribl izelañ kab- estr ar plegerioù - Torzhell an tristurieg. - Penn don: talbenn arak an eiltristurieg hag ar pennog	Diaz oeñs kentañ ar meud war an dorzhell diavaez	Penn bas: nervenn greizer Penn don: nervenn an helmo

10.3.1.2. Kigennoù a eil renk:

- Kigenn bleger hir ar meud;
  - Kigenn bellaer berr ar meud
  - Kigenn nesaer ar meud
- { a
vlegn
ar
fiñv

10.3.2. An Astenn.

10.3.2.1. Kigenn bennañ:

- Kigenn astenner berr ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigenn astenner berr ar meud	Talbenn adreñv ar werzhid war e drederenn greiz	Diaz oeñs nesañ ar meud war e dalbenn a-gein	Nervenn ar werzhid

10.3.2.2. Kigennoù a eil renk:

- Kigenn astenner hir ar meud;
- Kigenn bellaer hir ar meud.

10.3.3. Ar pellaat.

Kigennoù:

- Kigenn bellaer hir ar meud;
- Kigenn bellaer berr ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
kigenn bellaer hir ar meud	Talbenn adreñv: ar werzhid, an helmo, ha lienenn etreeskernel an arvrec'h	Diaz kentañ askorn ar c'hreizdom war an dorzhell diavaez	Nervenn ar werzhid
Kigenn bellaer berr ar meud	- Torzhell ar skafeg - Kabestr ar plegerioù	Diaz oeñs nesañ ar meud war an dorzhell diavaez	Nervenn greizer

10.3.4. An nesaat.

10.3.4.1. Kigenn bennañ:

- Kigenn nesaer ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn nesaer ar meud	Tristurieg ha pennog Eil ha trede askorn ar c'hreizdom war o diaz hag o zalbenn araok	Diaz oeñs nesañ ar meud, war an dorzhell diabarzh	Nervenn an helmo

10.3.4.2. Kigennoù a eil renk:

- Kigenn rageneber ar meud;
- Kigenn astenner hir ar meud.

10.4. Ar FIÑVVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñvventerezh eo ret derc'hel diloc'h an dorn.

10.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

Ne vez ket jedet, hogen prizet dre geñveriañ gant an dorn all.

10.4.2. An NERZHVENTEREZH.

Evit ar plegañ hag an astenn ne vez ket kaset da benn er pleustr fiñvoù kenvell arzorn-kreizdorn ar meud hep fiñvoù ar c'henvell kreizdorn-oeñs na re ar c'henvell etre-oeñsoù. Setu perak emañ ar plegañ-astenn da vezañ studiet er pennad XII.

10.4.2.1. Ar pellaat.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez an arvrec'h hag an dorn;

Arc'hwel kigemoù nesaer an arzorn.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn;
- Derc'hel diloc'h pevar askorn diwezhañ ar c'hreizdorn hag an arzorn;
- Ar gouziviad a bella e veud;
- Ar gwered-harz zo lakaet war ribl diavaez oeñs nesañ ar meud.

3

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn;
- Derc'hel diloc'h pevar askorn diwezhañ ar c'hreizdorn hag an arzorn;
- Ar gouziviad a bella e veud en ur blaenenn a-zerc'h, eus traoñ da grec'h.

2

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn;
- Derc'hel diloc'h pevar askorn diwezhañ ar c'hreizdorn hag an arzorn;
- Ar gouziviad a bella e veud en ur blaenenn a-zremm.

1 ha 0

- An oberataer a bafal gwiemoù kigenn bellaer berr ar meud war ar c'hourbozenn. Stirenn kigenn bellaer hir ar meud a c'hell bezañ pafalet nes d'hec'h enlenadur.

10.4.2.2. An nesaat.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez an dorn.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn;
- Derc'hel diloc'h pevar askorn diwezhañ ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a nesa e veud;
- Ar gwered-harz zo lakaet war ribl diabarzh an oeñs nesañ.

3

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn;
- Derc'hel diloc'h pevar askorn ar c'hreizdorn
- Ar gouziviad a nesa e veud en ur blaenenn a-zerc'h eus traoñ da grec'h.

2

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn;
- Derc'hel diloc'h pevar askorn diwezhañ ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a nesa e veud en ur blaenenn a-zremm.

1 ha 0 - An oberataer a bafal gwiennañ ar gig-
war ar
enn nesaer c'hourbozenn.

10.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Mard eo ret diloc'husaat kenvell arzorn-kreizdom ar
meud dre ar surjianerezh, e vez dibabet ur savlec'h o
klotañ gant arveradusted vrasañ ar meud.

Diloc'husaet e vez ar c'henvell gant ur c'horn-plegañ
dister ur c'horn-nesaat dister ivez.

10.6. DISNEUZADURIOU KLEÑVEDEL.

Diloc'husadurioù kleñvedel da heul disfiñvadurioù re
bell.

Pennad XI

KENVELLOU KREIZDORN-OEÑSOU

AR PEVAR BIZ DIWEZHAÑ

11.0. HOLLEKTERIOU.

Kenvelloù boulllek anezho hervez ar
vededouriezh a liamm eskern ar c'hreizdorn ouz an
oeñsoù nesañ.

11.1. KORFADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennoù-
kenvellañ hag an araezioù-stagañ.

11.1.1. Ar GORREENNOU-KENVELLAÑ.

Pep biz a ziskouez :

- penn an askorn-kreizdorn;
- diaz an oeñs nesañ;
- an disk-kenvellañ.

11.1.1.1. Penn an askorn-kreizdorn.

Dezhañ stumm lodenn ur voull, emañ e kenvell gant
diaz an oeñs nesañ.

11.1.1.2. Diaz an oeñs nesañ.

Argev a bep tu, bihanoc'h eget penn an askorn-kreiz-
dorn, un disk-kenvellañ o reiñ astenn dezhañ.

11.1.1.3. An disk-kenvellañ.

Lorikenn stirek enlemt war ribl diaraok diaz an
oeñs, e ro astenn ha donder dezhañ. Evel-se e tiogel
kevazaster ar gorreennoù-kenvellañ.

11.1.2. An ARAEZIOU-STAGAÑ.

Tri zo anezho :

- ar pourc'had ;
- ar stagelloù kengostezel ;
- stagell vas a-dreuz ar c'hreizdorn.

11.1.2.1. Ar pourc'had.

Moan ha laosk, emañ enlenet e-kefin an disk-kenvelañ.

11.1.2.2. Ar stagelloù kengostezel.

Fetis-tre, start, lec'hiet war dalbenn kostezel ar c'henvell.

Enlenet a bep tu eus penn an askorn-kreizdorn, e vez diforc'het div hordenn :

- hordenn askorn-kreizdorn-oeñs staget ouzh gourfenn nesañ an oeñs ;
- hordenn askorn-kreizdorn-disk-kenvelañ staget ouzh an disk-kenvelañ.

11.1.2.3. Stagell vas a-dreuz ar c'hreizdorn.

Stegnet eus an eil askorn-kreizdorn d'ar pempet en ur dreuziñ talbenn a-balv ar c'henvelloù, emañ liammet ouzh an disk-kenvelañ.

11.2. Ar FIÑVOU.

Pep kenvell kreizdorn-oeñs zo ar sez a fiñvoù niverus :

- plegañ,
- astenn,
- pellant-nesant,
- treiñ (gouzañvat),
- andreiñ.

11.2.1. Ar PLEGAÑ.

Plegañ zo anezhañ kas ar bizied war-raok en ur blaen-

enn a-saezh.

11.2.1.1. Ahel ar plegañ.

A-zremm emañ, lec'hiet en ur blaenenn a-dal. Tremenn a ra dre penn askorn ar c'hreizdorn.

11.2.1.2. Savlec'h-derou.

Emañ an ezel-krec'h a-hed ar c'horf, palv an dorn tro ouzh diaraog, meud ouzh diavaez.

11.2.1.3. Deskrivadur ar fiñv :

- Fiñv hollat :

- talbenn a-balv an oeñsoù nesañ a dosta ouzh palv an dorn ;
- gourfenn pellañ ar bizied a zilec'h a drañ da grec'h hag a ziadreñv da ziaraog o luniañ ur warenn gerc'h en ur blaenenn a-saezh.

- Fiñv ar gorreannoù-kenvelañ :

- gourfenn nesañ an oeñs a riskl war benn askorn ar c'hreizdorn a ziadreñv da ziaraog. E diwezh ar fiñv emañ kaset an disk-kenvelañ dirak ar c'henvell.

11.2.1.4. Heled.

90° mar bez plegat an holl vizied a-gevret.

Dihanoec'h eo an heled mar bez plegat ur biz hepken o vezañ m'emañ stegnet stagell vas a-dreuz ar c'hreizdorn.

11.2.1.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant :

- stok ribl arnok gourfenn nesañ an oeñs ouzh penn askorn ar c'hreizdorn ;
- an disk-kenvelañ en arnok ;
- stegnadur ar c'higennoù astenner ;

- stegnadur ar pourc'had.

11.2.2. An ASTENN.

Astenn zo anezhañ kas ar bizied war-dreñv en ur blaenenn a-saezh.

11.2.2.1. Ahel an astenn.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

11.2.2.2. Savlec'h-derou

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

11.2.2.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat :

- talbenn a-balv an oeñsoù a bella diouzh palv an dorn;

- gourfenn pellañ ar bizied a zilec'h a drañ da grec'h hag a ziaraog da ziadreñv o luniañ ur warenn gelc'h en ur blaenenn a-saezh.

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ:

- gourfenn nesañ an oeñs a riskl war penn askorn ar c'hreizdom a ziaraog da ziadreñv.

11.2.2.4. Heled.

Kemmus hervez ar c'houzividi:

- oberiat: bez' e c'hell tizhout 30°-40°;

- gouzañvat: bez' e c'hell tizhout 90°.

11.2.2.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant stegnadur ar stagelloù ken-gostezel.

11.2.3. Ar PELLAAT-NESAAT.

Eus fiñvoù kostezel ez eus anv amañ. Ar biz-yod zo heled e fiñv an hini brasañ, ar biz-kreiz an hini dist-ernañ.

11.2.3.1. Aheliou ar pellaat-nesaat.

A-zremm emaint, lec'hiet en ur blaenenn a-saezh. Treemen a reont dre benn pep askorn-kreizdom.

11.2.3.2. Savlec'h-derou.

An hevelep hini hag hini ar plegañ.

11.2.3.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: ar bizied a dosta ouzh ahel a-hed ar c'horf pe a bella dioutañ.

- Fiñv ar gorreennoù-kenvellañ: gourfenn nesañ an oeñs a riskl ent-kostezel war benn askorn ar c'hreizdom.

11.2.3.4. Heled hollat ar pellaat-nesaat.

- biz-yod: 40°

- biz-kreiz: 10°

- biz-gwalenn ha biz-bihan: 30°.

11.2.3.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant stegnadur ar stagelloù ken-gostezel.

11.2.4. An TREIN.

Eus fiñvoù gouzañvat ez eus anv amañ.

Bennozh da laoskennez ar stagelloù e c'hell an heled tizhout 60°.

11.2.5. An AMDREIN.

Amdrein zo anezhañ plegañ, astenn, pellaat, nesaat war un dro.

Pep biz a c'haller meizañ evel ganerenn ur gernerenn a zo he diaz luniet gant e c'hourfenn.

Ne c'hell an heled mont dreist da heled ar fiñvoù liesseurt a ya d'ober an amdrein.

Ar bevennadurioù zo re ar fiñvoù e kennoz.

11.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAÑ.

Evit pep fiñv eo roet:

- roll ar c'higennoù pennañ diouzh un tu;
- roll ar c'higennoù a eil renk diouzh an tu all.

11.3.1. Ar PLEGAÑ.

11.3.1.1. Kigennoù pennañ:

- Kigennoù buzhugennek an dorn;
- Kigennoù etreeskernel a-gein;
- Kigennoù etreeskernel a-balv.

KIGENN	PENN	DIEBENN	NERVENN-ADUR
Kigennoù buzhugennek an dorn (peder anezho)	War stirenoù kigenn bleger don ar bizied - an hini gentañ hag an eil war ar ribl diavaez ha war an talbenn araok eus stirenoù ar biz-yod hag ar biz-kreiz - an teirvet war ar ribloù kefin eus stirenoù ar biz-kreiz hag ar biz-gwalenn - ar pedervet war ar ribloù kefin eus stirenoù ar biz-gwalenn hag ar biz-bihan	Pep hini war ar ribl diavaez eus stirenn kigenn astenn-er boutin ar bizied	Kigennoù buzhugennek diavaez: nervenn greizer; Kigennoù buzhugennek diabarzh: nervenn an helmo
Kigennoù etreeskernel a-gein (4 anezho)	Pep hini war an talbenn kostezel eus 2 askorn ar c'hreizdorn o vevonnañ an tachad m'emañ lec'hiet	Diaz oeñs nesañ ar 4 biz diwezhañ	Nervenn an helmo
Kigennoù etreeskernel a-balv (4 anezho)	Kentañ, eil, pevare, pempet askorn ar c'hreizdorn war o zalbenn araok	Diaz oeñs nesañ ar meud, arb.-yod b.-gwal. b.-bihan	Nervenn an helmo

11.3.1.2. Kigennoù a eil renk:

- Kigenn bleger berr ar biz-bihan;
- Kigenn bleger bas ar bizied;
- Kigenn bleger don ar bizied.

11.3.2. An ASTENN.

Kigennoù:

- Kigenn astenner boutin ar bizied;
- Kigenn astenner ar biz-yod;
- Kigenn astenner ar biz-bihan.

KIGENN	PENN	DIEBENN	NERVENN-ADUR
Kigenn astenner boutin ar bizied	Arskodenn gost-ezel ar paler	Feder stirenn pep hini anezho enlenet war ziaz pep oeñs	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner ar biz-yod	Talbenn adreñv an helmo war lodenn izelañ an dreuzenn	War dri oeñs ar biz-yod	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner ar biz-bihan	Arskodenn gost-ezel ar paler	War dri oeñs ar biz-bihan	Nervenn ar werzhid

11.3.3. Ar BELLAAT.

Kigemoù:

- Kigemoù etreaskernel a-gein ;
- Kigonn bellaer ar biz-bihan.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigemoù etreaskernel a-gein (4 anezho)	Pep hini war an talbenn kostezel eus 2 askorn ar c'hreizdorn o vevennañ an tachad m'emañ lec'hiet	Diaz oñs nesañ ar 4 biz diwezhañ	Nervenn an helmo
Kigonn bellaer ar biz-bihan	Pizenneg	Diaz oñs nesañ ar biz bihan Stirenn kigonn astenner ar biz bihan	Nervenn an helmo

11.3.4. An NESAAAT.

Kigonn:

- Kigemoù etreaskernel a-balv.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigemoù etreaskernel a-balv (4 anezho)	1ñ, 2l, 4e, 5t askorn ar c'hreizdorn war o zalbenn araok	Diaz oñs nesañ ar meud, ar biz-yod, ar biz-gwalonn hag ar biz-bihan	Nervenn an helmo

11.4. Ar FIÑVVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñvventerezh eo ret dere'hel diloc'h an dorn. Ar bizied nemeto a fiñv.

11.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

An holed zo jedet e derezioù. N'eo ket ret tresañ linennoù, ar bizied o-unan o talvezout da zaveoù.

11.4.2. An NERZHVENTEREZH.

Kaset e vez da benn ovit ar plegañ, an astenn, ar pellant, an nesaat. N'eo ket prizet an treiñ, o vezañ m'eo gouzañvat.

11.4.2.1. Ar plegañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez ar vroc'h.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol;
- Dere'hel diloc'h eskern ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a bleg^{war} e arzorn e vizied astennet;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn araok an oñsoù nesañ.

3

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol;
- Dere'hel diloc'h eskern ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a bleg war e arzorn e vizied astennet.

2

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro cuzh traoñ ar ribl diabarzh anezhañ;
- Dere'hel diloc'h eskern ar c'hreizdorn;

11.3.3. Ar BELLAAT.

Kigennoù:

- Kigennoù etreeskernel a-gein ;
- Kigenn bellaer ar biz-bihan.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigennoù etreeskernel a-gein (4 anezho)	Pep hini war an talbenn kostezel eus 2 askorn ar c'hreizdorn o vevennañ an tachad m'emañ lec'hiet	Diaz oñs nesañ ar 4 biz diwezhañ	Nervenn an helmo
Kigenn bellaer ar biz-bihan	Pizenneg	Diaz oñs nesañ ar biz bihan Stirenn kigenn astenner ar biz bihan	Nervenn an helmo

11.3.4. An NESAAT.

Kigenn:

- Kigennoù etreeskernel a-balv.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigennoù etreeskernel a-balv (4 anezho)	1a, 2l, 4e, 5t askorn ar c'hreizdorn war o zalbenn araok	Diaz oñs nesañ ar meud, ar biz-yod, ar biz-gwelenn hag ar biz-bihan	Nervenn an helmo

11.4. Ar FIÑVVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñvventerezh eo ret dere'hel diloc'h an dorn. Ar bizied nemeto a fiñv.

11.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

An heled zo jedet e dereziou. N'eo ket ret tresañ linennoù, ar bizied o-unan o talvezout da zaveoù.

11.4.2. An NERZHVENTEREZH.

Kaset e vez da benn evit ar plegañ, an astenn, ar pellaat, an nesaat. N'eo ket prizet an treiñ, o vezañ m'eo gouzañvat.

11.4.2.1. Ar plegañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez ar vrec'h.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol;
- Dere'hel diloc'h eskern ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a bleg^{war} e arzorn e vizied astennet;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn araok an oñsoù nesañ.

3

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol;
- Dere'hel diloc'h eskern ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a bleg war e arzorn e vizied astennet.

2

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro cuzh traoñ ar ribl diabarzh anezhañ;
- Dere'hel diloc'h eskern ar c'hreizdorn;

- Ar gouziviad a bleg war e arzern e vizied astennet.

1 ha 0

- An oberataer a bafal ar c'higennoù buzhugemlek war dalbenn araok an oeñsoù nesañ.

11.4.2.2. An astenn.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

- Pouez ar vrec'h;

- Arc'hwel kigennoù pleger an arzern.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, pleget e vizied;

- Derc'hel diloc'h eskern ar c'hreiz-dorn;

- Ar gouziviad a astenn an oeñsoù nesañ;

- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn a-gein an oeñsoù nesañ.

3

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro ouzh traoñ ar palv anezhañ, pleget e vizied;

- Derc'hel diloc'h eskern ar c'hreiz-dorn;

- Ar gouziviad a astenn e oeñsoù nesañ.

2

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro ouzh traoñ ar ribl diabarzh anezhañ;

- Derc'hel diloc'h eskern ar c'hreiz-dorn;

- Ar gouziviad a astenn e oeñsoù nesañ.

1 ha 0

- An oberataer a bafal stirenoù ar

c'higennoù astenner war gein an dorn.

11.4.2.3. Ar pellaat.

- Diloc'haat ar fiñv:

- Strizhadur kigenn bleger a-holmo an arzern;

- Pouez an dorn.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro ouzh traoñ ar palv anezhañ, e vizied nesaet;

- Derc'hel diloc'h eskern ar c'hreiz-dorn;

- Ar gouziviad a bella e vizied;

- Ar gwered-harz zo lakaet:

- Evit prizañ nerzhventerezh ar gentañ hag an teirvet kigenn etreeskernel, war ribl diavaez ar biz-yod ha war ribl diabarzh ar biz-kreiz;

- Evit prizañ nerzhventerezh an eil hag ar pedorvet kigenn etreeskernel, ha kigenn bellaer ar biz-bihan, war ribl diavaez ar biz-gwalenn hag ar biz-bihan ha war ribl diabarzh ar biz-kreiz.

3 ha 2

- Gouziviad en e azez, palv e zorn war an daol nesaet e vizied;

- Ar gouziviad a bella e vizied:

- en un doare hollel: notenn 3;

- en un doare darnel: notenn 2

1 ha 0

- An oberataer a glask pafalañ ar c'hig-

ennoù etreskernel a-gein etre esk-
ern ar c'hreizdorn.

11.4.2.4. An nesaat.

- Diloc'haat ar fiñv:

Pouez an dorn.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn,
tro ouzh traoñ ar palv anezhañ,
pellaet e vizied;
- Ar gouziviad a nesa e vizied;
- Ar gwered-harz zo lakaet war ribl
diabarzh ar biz-yod ha war ribl
diavaez ar biz-gwalenn hag ar biz-
bihan.

3 ha 2

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn,
tro ouzh traoñ, ar palv anezhañ,
pellaet e vizied;
- Ar gouziviad a nesa e vizied:
  - En un doare hollet: notenn 3;
  - En un doare darnel: notenn 2.

1 ha 0

- An oberataer a bafal ar c'higennoù
etreskernel a-balv war dalbenn
diavaez ar biz-yod, ar biz-gwalenn,
hag ar biz-bihan.

11.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Mard eo ret diloc'husaat kenvelloù kreizdorn-oeñsoù
dre ar surjianerezh, e vez dibabet ur savlec'h-etre o
klotañ gant an arveradusted vrasañ, eleze ar bizied
pleget un tammig e sez an tri c'henvell anezho. Heled

ar plegañ a ya war gresk eus ar biz-yod d'ar biz-bihan.

11.6. DISNEUZADURIOU KLEÑVEDEL.

Sellout ouzh 13.6.

Pennad XII
KENVELL KREIZDORN-OEÑS AR MEUD

12.0. HOLLEKTERIOU.

Ur c'henvell boullek anezhañ hervez ar vevedouriezh - a liamm kentañ askorn ar c'hreizdorn ouzh an oeñs nesañ kentañ.

12.1. KORPADUR.

Deskrivañ a raimp ar gorreennoù-kenvellañ hag an araezioù-stagañ.

12.1.1. Ar GORRENNOU-KENVELLAÑ.

Evel ar pevar biz all e tiskouez ar meud :

- penn an askorn-kreizdorn kentañ;
- diaz an oeñs nesañ kentañ;
- an disk-kenvellañ.

12.1.1.1. Penn an askorn-kreizdorn kentañ.

Dezhañ stumm lodenn ur voull, emañ e kenvell gant diaz an oeñs nesañ kentañ

12.1.1.2. Diaz an oeñs nesañ kentañ.

Argev a bep tu; bihanoc'h eget penn an askorn-kreizdorn, un disk-kenvellañ o reiñ astenn dezhañ.

12.1.1.3. An disk-kenvellañ.

Lorikenn stirek enlenet war ribl diarnok diaz an oeñs, e ro astenn ha donder dezhañ. Evel evit ar pevar biz all, e tiogel kevazaster ar gorreennoù-kenvellañ; en e devder avat ez eus daou askornik sezamek na emañ enlenet ar stag-

elloù kreizdorn-oeñs.

12.1.2. An ARABZIOU-STAGAN.

Tri zo anezho :

- ar pourc'had ;
- ar stagelloù kengostezel ;
- ar stagelloù kreizdorn-oeñs.

12.1.2.1. Ar pourc'had.

Moan ha laosk, emañ enlennet e-kefin an disk-kenvellañ.

12.1.2.2. Ar stagelloù kengostezel.

Lec'hiet emaint war dalbenn kostezel ar c'henvell.

12.1.2.3. Ar stagelloù kreizdorn-oeñs.

Dezho hordennoù-eeun hag e-kroaz a stag an eskern sezamek ouzh an oeñs hag ouzh an askorn-kreizdorn.

12.2. Ar FINVOU.

Kenvell kreizdorn-oeñs ar meud zo ar sez a fiñvoù niverus :

- plegañ ;
- pellaat-nesaat ;
- treiñ.

12.2.1. Ar PLEGAÑ.

Ar plegañ zo e ahel a-zremm, durc'haet diaraok diavaez.

Tremen a ra dre greiz penn an askorn-kreizdorn. An heled a dizh 75°-80°.

Notenn: an astenn, gouzañvat zoken, n'eus ket anzhañ.

12.2.2. Ar PELLAAT-NESAAT.

Ar pellaat-nesaat zo e ahel a-zremm, durc'haet diaraok diabarsh.

Tremen a ra ivez dre greiz penn an askorn-kreizdorn.

An heled zo dister, un nebeut derezioù hepken.

12.2.3. Ar TREIÑ.

Treiñ a ra an oeñs en-dro d'e ahel a-hed e-keñver askorn ar c'hreizdorn.

Dre harpañ ar meud war ar biz-yod e c'haller lakaat an oeñs da dreiñ pe war-ziabarsh pe war-ziavaez.

An heled zo dister, un nebeut derezioù hepken.

12.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAÑ.

Ne vo studiet amañ dindan nemet ar gigenn bleger hag ar gigenn astenner, o vezañ m'eo dister ar fiñvoù all.

12.3.1. Ar plegañ.

Kigenn bleger berr ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigenn bleger berr ar meud	- Penn bas : ribl izelañ kabestr ar plegerioù torzhell an trist-urieg	Diaz oeñs kentañ ar meud war an dorzhell diavaez	Nervenn greizer
	- Penn don : talbenn arack an eiltristurieg hag ar pennog		Nervenn an helmo

12.3.2. An astenn.

Kigenn astenner hir ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENN-ADUR
Kigenn astenner ar meud	Ribl a-dreñv ar werzhid en e dred-erenn greiz	Diaz oeñs pellañ ar meud war dalbenn a-gsin	Nervenn ar werzhid

12.4. Ar FIÑVVENTEREZH.

Evit kas da benn ar fiñvventerezh eo ret dere'hel diloc'h kentañ askorn ar c'hreizdorn.

12.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

Prizet e vez ar c'horn etre an oeñs kentañ ha kentañ askorn ar c'hreizdorn.

12.4.2. An NERZHVENTEREZH.

Kaset e vez da benn evit ar plegañ hag an astenn.

12.4.2.1. Ar plegañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

Pouez an arvrec'h hag an dorn.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol;
- Dere'hel diloc'h kentañ askorn ar c'hreizdorn;
- Ar gouziviad a bleg oeñs nesañ ar meud;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn araok an oeñs nesañ.

1 ha 0

- An oberataer a bafal kigenn bleger berr ar meud war dalbenn araok kentañ askorn ar c'hreizdorn.

Notenn: ne vez ket prizet an derezioù 3, 2.

12.4.2.2. An astenn.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:

- Pouez an arvrec'h hag an dorn;

- Arc'hwel kigennoù nesaer an arzorn.

- Muzul:

5 ha 4

- Gouziviad en e azez, e zorn war an

daol;

- Dere'hel diloc'h kentañ askorn ar c'hreizdorn;
  - Ar gouziviad a astenn oeñs nesañ ar meud;
  - Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn adreñv an oeñs nesañ.
- 1 ha 0
- An oberataer a bafal stirenn kigenn astenner berr ar meud war ziaz kentañ askorn ar c'hreizdorn.

Notenn: ne vez ket prizet an derezioù 2, 3.

12.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Evel ar bizied all, e vez pleget un tammig ar meud evit an arveradusted vrasañ anezhañ.

12.6. DISNEUZIADURIOU KLEÑVEDEL.

Sellout ouzh 13.6.

13.0. HOLLEKTERIOU.

Kenvelloù poleek anezho, a liamm an oeñsoù kenetrezo.

Evit pep hini eus ar pevar biz diwezhañ ez eus daou genvell, ar c'henvell etre-oeñsoù nesañ hag ar c'henvell etre-oeñsoù pellañ. Evit ar meud ez eus ur c'henvell etre-oeñsoù hepken.

13.1. KORFADUR

Deskrivañ a raimp ar gorreennou-kenvellañ hag an araezioù-stagañ.

13.1.1. Ar GORREENNOU-KENVELLAÑ.

Teir zo anezho, evit pep kenvell:

- penn an oeñs nesañ;
- penn an oeñs pellañ;
- an disk-kenvellañ.

13.1.1.1. Penn an oeñs nesañ.

Dezhañ stumm ur pole, emañ e kenvell gant diaz an oeñs pellañ.

13.1.1.2. Diaz an oeñs pellañ.

Diskouez a ra div bezel a zo e kenvell gant an daou dalbenn eus ar boleenn.

13.1.1.3. An disk - kenvellañ.

Emañ gant an disk-kenvellañ an hevelep kefridi hag hini ar c'henvelloù kreizdorn-oeñsoù: reiñ astenn ha

donder d'ar pezelioù.

13.1.4. An ARABZIOU-STAGAÑ.

Ouzhpenn ar pourc'had enlennet e-kefin an disk-kenvellañ, e kaver:

- ar stagelloù kengostezel lec'hiet war dalbenn kostezel ar c'henvell;
- lienstirenoù ar c'higennoù astenner;
- ar stagelloù oeñs-pezel.

13.2. Ar FIÑVOU.

Ar c'henvelloù etre-oeñsoù zo ar sez a fiñvoù lies-seurt:

- plegañ,
- astenn,
- pellaat-nesaat.

13.2.1. Ar PLEGAÑ.

Plegañ zo anezhañ kas gourfenn ar bizied war-du penn eskern ar c'hreizdom en ur blaenenn a-saezh.

13.2.1.1. Aheliou ar plegañ.

A-zremm emaint, lec'hiet en ur blaenenn a-dal. Tremen a reont dre benn an oeñsoù.

13.2.1.2. Savlec'h-derou.

Emañ an ezel-krec'h a-hed ar c'horf, palv an dorn tro ouzh diaraog, meud ouzh diavaez.

13.2.1.3. Deskrivadur ar fiñv.

- Fiñv hollat: talbenn a-balv an oeñs pellañ a dosta ouzh hini an oeñs nesañ.

- Fiñv ar gorreannoù-kenvellañ: gourfenn nesañ an oeñs pellañ a riskl war c'hourfenn pellañ an oeñs nesañ a ziadreñv da ziaaraog.

13.2.1.4. Heled.

Er c'henvelloù etre-oeñsoù emañ war gresk an heled eus ar biz-yod d'ar biz-bihan.

- Etre 90° ha 135° er c'henvelloù etre-oeñsoù nesañ;
- Etre 80° ha 90° er c'henvelloù etre-oeñsoù pellañ.

13.2.1.5. Bevennadur.

Ar fiñv zo bevennet gant stok kigennoù ar bizied an eil ouzh eben.

13.2.2. An ASTENN.

Gouzañvat eo an astenn.

Mannel er c'henvelloù etre-oeñsoù nesañ e c'hell an heled tizhout 30° er c'henvelloù etre-oeñsoù pellañ.

Ar fiñv zo bevennet gant stegadur ar pourc'had, ar stagelloù hag ar stirenoù.

13.2.3. Ar PELLAAT-NESAAT.

Gouzañvat eo ar fiñvoù-se, dister e heled.

13.3. Ar C'HIGENNOU-LOC'HAÑ.

- Neus anv amañ nemet eus ar plegañ hag eus an astenn.
- Diforc'het e vez studienn ar pevar biz diwezhañ diouzh hini ar meud.

13.3.1. Ar PLEGAN.

Kigennoù bleger:

- Evit ar pevar biz diwezhañ:
  - Kenvelloù etre-oeñsoù nesañ: kigenn bleger bas ar bizied;
  - Kenvelloù etre-oeñsoù pellañ: kigenn bleger don ar bizied.
- Evit ar meud:
  - Kenvelloù etre oeñsoù: kigenn bleger hir ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn bleger bas ar bizied	- Penn a-baler: war arskodenn greizel ar paler - Penn a-helmo: talbenn diabarzh ar baleg kurunek - Penn a-werzhid: ribl a-raok ar werzhid war e hanterenn uhelañ	Ribl kostezel eil oeñs ar bizied	Nervenn greizer
Kigenn bleger don ar bizied	- Talbennoù araok ha diabarzh an helmo en e lodenn uhelañ - Ribl diabarzh ar baleg kurunek	Diaz oeñsoù pellañ ar pevar biz diwezhañ	Nervenn greizer ha nervenn an helmo
Kigenn bleger hir ar meud	- Talbenn araok ar werzhid, war e lodenn uhelañ - Talbenn araok ar baleg kurunek war e lodenn diavaez	Diaz oeñs pellañ ar meud	Nervenn greizer

13.3.2. An ASTENN.

Kigennoù astenner: - Evit ar 4 biz diwezhañ:

- Kigenn astenner boutin ar bizied;
- Kigenn astenner ar biz-yod;
- Kigenn astenner ar biz-bihan.
  - Evit ar meud:
  - Kigenn astenner hir ar meud.

KIGENN	PENN	DIBENN	NERVENNADUR
Kigenn astenner boutin ar bizied	Arskodenn gostezel ar palv	4 stirenn, pep hini anezho enlennet war ziaz pep oeñs	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner ar biz-yod	Talbenn adreñv an helmo war lodenn izelañ an dreuzenn	War 3 oeñs ar biz-yod	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner ar biz-bihan	Arskodenn gostezel ar paler	War 3 oeñs ar biz-bihan	Nervenn ar werzhid
Kigenn astenner hir ar meud	Ribl adreñv ar werzhid en e drederenn greiz	Diaz oeñs pellañ ar meud, war e dalbenn a-gein	Nervenn ar werzhid

13.4. Ar FIÑVENTEREZH.

Evit kas da benn fiñventerezh ar c'henvelloù etre-oeñsoù eo dalc'het diloc'h an oeñsoù kentañ.

13.4.1. Ar C'HORNVENTEREZH.

Prizet e vez hep tresañ linennoù-daveiñ.

13.4.2. Ar NERZHVENTEREZH.

Kaset e vez da benn evit ar plegañ hag an astenn:

- Evit ar pevar biz diwezhañ;
- Evit ar meud.

13.4.2.1. Ar plegañ.

13.4.2.1.1. Ar pevar biz diwezhañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
  - Pouez ar vrec'h;
  - Arc'hwel kigennoù astenner an arzorn.
- Muzul:

5 ha 4 Plegañ ar c'henvelloù etre-oeñsoù nesañ.

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol, e vizied astennet;
- Derc'hel diloc'h oeñs nesañ ar biz;
- Ar gouziviad a bleg oeñs krenn pep hini eus e vizied;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn araok an oeñs krenn.

5 ha 4 Plegañ ar c'henvelloù etre-oeñsoù pellañ.

- Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol, e vizied astennet;
- Derc'hel diloc'h an oeñs krenn;
- Ar gouziviad a bleg e oeñs pellañ;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn araok an oeñs pellañ.

Notenn: ne vez ket prizet er pleustr an derezioù 3, 2, 1.

13.4.2.1.2. Ar meud.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
  - Pouez an arvrec'h hag an dorn.
- Muzul:

5 ha 4 - Gouziviad en e azez, kein e zorn war an daol;

- Derc'hel diloc'h oeñs nesañ ar meud;
- Ar gouziviad a bleg an oeñs pellañ;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn araok an oeñs pellañ.

1 ha 0 - An oberataer a bafal stirenn kigenn bleger hir ar meud war dalbenn araok oeñs nesañ ar meud.

Notenn: ne vez ket prizet er pleustr an derezioù 3, 2.

13.4.2.2. An astenn.

13.4.2.2.1. Ar pevar biz diwezhañ.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
  - Pouez ar vrec'h;
  - Arc'hwel kigennoù pleger an arzorn.
- Muzul:

5 ha 4 Astenn ar c'henvelloù etre-oeñsoù nesañ.

- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro ouzh traoñ ar palv anezhañ, e vizied pleget*;
- Derc'hel diloc'h oeñs nesañ ar biz;
- Ar gouziviad a astenn oeñs krenn pep hini eus e vizied;
- Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn

adrenñ an oeñs krenn.

- 5 ha 4 Astenn ar c'henvelloù etre-oeñsoù pellañ.
- Gouziviad en e azez, harpet e zorn, tro ouzh traoñ ar palv anezhañ, e vizied pleget;
  - Derc'hel diloc'h oeñs krenn ar biz;
  - Ar gouziviad a astenn oeñs pellañ pep hini eus e vizied;
  - Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn adreñv an oeñs pellañ.

Notenn: ne vez ket prizet an derezoù 3, 2, 1.

13.4.2.2.2. Ar meud.

- Diloc'haat bevedel ar fiñv:
  - Pouez an arvrec'h hag an dorn;
  - Arc'hwel kigennoù nesaer an arzorn.
- Muzul:

- 5 ha 4
- Gouziviad en e azez, ribl diabarzh an dorn war an daol;
  - Derc'hel diloc'h oeñs nesañ ar meud;
  - Ar gouziviad a astenn an oeñs pellañ;
  - Ar gwered-harz zo lakaet war dalbenn adreñv an oeñs pellañ.

- 1 ha 0
- An oberataer a bafal stirenn kigenn astenner hir ar meud war dalbenn a-gein an dorn etre penn kentañ askorn ar c'hreizdorn ha diaz eil askorn ar c'hreizdorn.

13.5. SAVLEC'H A ARVER GWELLEK.

Sellout ouzh 11.5. ha 12.5.

13.6. DISNEUZIADURIOU KLEñVEDEL.

O rannañ a reer e daou rumm:

- Disneuziadurioù arzeuet:
  - Plegadur ar c'henvell etre-oeñs nesañ hag oeñs krenn da heul torr faskienn gil an dorn;
  - Plegadur ar c'henvell etre an oeñs krenn hag an oeñs pellañ da heul torr stirenn astenner dres araok hec'h enlennadur war an oeñs pellañ;
  - Plegadur ar c'henvell kreizdorn-oeñs da heul torr stirenn kigenn astenner boutin ar bizied;
  - Astennadur ar c'henvell etre an oeñs nesañ hag an oeñs krenn da heul torr pe gwanidigezh kigenn bleged bas ar bizied;
  - Astennadur ar c'henvell etre-oeñs krenn hag oeñs pellañ da heul seizi, pe torr stirenn kigenn bleged don ar bizied;
  - Astennadur ar c'henvell kreizdorn-oeñsoù ha war an dro plegadur an oeñsoù krenn ha pellañ da heul gwanidigezh ar c'hig- ennoù etreeskernel;
  - "Dorn-skilf" da heul seizi nervern an helmo;
  - "Dorn a gouezh" da heul seizi nervern ar werzhid;
  - Plegadur ar c'henvell kreizdorn-oeñsoù ha war an dro plegadur ar c'henvell etre an oeñsoù nesañ ha krenn, astennadur ar c'henvell etre an oeñsoù krenn ha pellañ e kleñved Dupuytren;

